

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของประสิทธิผลในการบริหารแบบมีส่วนร่วม ของผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตอนที่ 2 ผลการสร้างรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของประสิทธิผลในการบริหารแบบมีส่วนร่วม ของผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตอนที่ 3 ผลการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างรูปแบบเบื้องต้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ของรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของประสิทธิผลในการบริหารแบบมีส่วนร่วม ของผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งขั้นตอนการวิจัยออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านชีวสังคมของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ลักษณะแจกแจงของตัวแปรสังเกตได้ในแต่ละปัจจัย

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของตัวแปรสังเกตได้

ส่วนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นของรูปแบบ

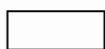
ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของประสิทธิผลในการบริหารแบบมีส่วนร่วม ของผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

เพื่อสะดวกในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและอภิปรายผลได้ตรงกัน ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอรูปแบบและอักษรย่อแทนตัวแปร ดังนี้

→ แทน ความสัมพันธ์ในเชิงสาเหตุและผล โดยตัวแปรที่อยู่หางลูกศรเป็นสาเหตุส่วนตัวแปรที่อยู่หัวลูกศรเป็นผล

แทน ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่หัวลูกศรทั้งสองข้าง

แทน ตัวแปรสังเกตได้

แทน ตัวแปรแฝงหรือองค์ประกอบ

BLACK	แทน	ปัจจัยด้านชีวิตสังคม
SITUAT	แทน	ปัจจัยด้านสถานการณ์
CHARAC	แทน	ปัจจัยด้านคุณลักษณะ
SKILL	แทน	ทักษะการบริหารแบบมีส่วนร่วม
LEADER	แทน	ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ
EFFEC	แทน	ประสิทธิผลในการบริหารแบบมีส่วนร่วม ของผู้อำนวยการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
X1	แทน	อายุ
X2	แทน	เพศชาย
X3	แทน	สถานภาพสมรส
X4	แทน	สถานภาพทางวิชาชีพ
X5	แทน	ฐานะทางเศรษฐกิจ
X6	แทน	วุฒิทางการศึกษา
X7	แทน	ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านการบริหาร
X8	แทน	การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจผู้ร่วมงาน
X9	แทน	การติดต่อสื่อสารและประสานงาน
X10	แทน	ความสามารถของผู้ร่วมงาน
X11	แทน	ระบบการบริหารงาน
X12	แทน	บริบททางการเมือง สังคมและวัฒนธรรม
Y1	แทน	บุคลิกภาพ
Y2	แทน	ความสามารถ
Y3	แทน	คุณธรรม
Y4	แทน	ความเชี่ยวชาญ
Y5	แทน	การมีวิสัยทัศน์
Y6	แทน	ทักษะการมอบหมายงาน
Y7	แทน	ทักษะมนุษยสัมพันธ์
Y8	แทน	ทักษะเชิงเทคนิค
Y9	แทน	ทักษะความคิดรวบยอด
Y10	แทน	ทักษะการใช้ข้อมูล สารสนเทศ

Y11	แทน	ทักษะการตัดสินใจ
Y12	แทน	ทักษะการติดตามและประเมินผล
Y13	แทน	ทักษะการบริหารความขัดแย้ง
Y14	แทน	ทักษะการจัดการความรู้
Y15	แทน	ภาวะผู้นำแบบสนับสนุน
Y16	แทน	ภาวะผู้นำแบบการเปลี่ยนแปลง
Y17	แทน	ภาวะผู้นำแบบนักพัฒนา
Y18	แทน	ภาวะผู้นำแบบกำกับดูแล
Y19	แทน	ภาวะผู้นำแบบประชาธิปไตย
Y20	แทน	ความสำเร็จของงาน
Y21	แทน	ความพึงพอใจของผู้ร่วมงาน
Y22	แทน	การยอมรับจากสังคม
Y23	แทน	ความสำเร็จในการผลิตนักเรียน
Y24	แทน	การทำงานเป็นทีม
Y25	แทน	การพัฒนาสถานศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลในการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสารแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรแฝงและตัวแปรสังเกตได้ ที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลในการบริหารแบบมีส่วนร่วม ของผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมไปถึงที่มาของอิทธิพลระหว่างตัวแปรนั้น แล้วจึงร่าง รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของประสิทธิผลในการบริหารแบบมีส่วนร่วม ของผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.1 ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลในการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสารแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลในการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่จะขับเคลื่อนให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานพัฒนาไปสู่เป้าหมายของการบริหารและจัดการศึกษา โดยสามารถตรวจสอบและประเมินผลได้จากความสามารถ

ในการปฏิบัติงานจนเป็นที่ยอมรับของผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชาและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จนกระทั่งได้รับความศรัทธา และมีความก้าวหน้าในวิชาชีพปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารแบบมีส่วนร่วม ของผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้รับอิทธิพลจากปัจจัย 5 ปัจจัยหลัก คือ 1) ปัจจัยด้านชีวิตสังคม 2) ปัจจัยด้านสถานการณ์ 3) ปัจจัยด้านคุณลักษณะ 4) ปัจจัยด้านทักษะการบริหารแบบมีส่วนร่วม 5) ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ

1.2 ปัจจัยด้านชีวิตสังคม เป็นตัวแปรแฝงภายนอก ซึ่งพบว่าประกอบด้วย

1) อายุ 2) เพศ 3) วุฒิทางการศึกษา 4) ประสบการณ์การปฏิบัติงานด้านการบริหาร

1.3 ปัจจัยด้านสถานการณ์ เป็นตัวแปรแฝงภายนอก ซึ่งพบว่าประกอบด้วย

1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของครูและผู้ร่วมงาน 2) การติดต่อสื่อสารประสานงาน 3) ความสามารถของผู้ร่วมงาน 4) โครงสร้าง ภารกิจและการบริหารจัดการ 5) บริบททางการเมือง สังคมและวัฒนธรรม

1.4 ปัจจัยด้านคุณลักษณะ เป็นตัวแปรแฝงภายใน ซึ่งพบว่าประกอบด้วย

1) บุคลิกภาพ 2) ความสามารถ 3) คุณธรรม 4) ความเชี่ยวชาญ 5) การมีวิสัยทัศน์

1.5 ปัจจัยด้านทักษะการบริหารแบบมีส่วนร่วม เป็นตัวแปรแฝงภายใน ซึ่งพบว่า

ประกอบด้วย 1) ทักษะการมอบหมายงาน 2) ทักษะมนุษยสัมพันธ์ 3) ทักษะเชิงเทคนิค 4) ทักษะความคิดรวบยอด 5) ทักษะการใช้ข้อมูล สารสนเทศ 6) ทักษะการตัดสินใจ 7) ทักษะการติดตามและประเมินผล

1.6 ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ เป็นตัวแปรแฝงภายใน ซึ่งพบว่าประกอบด้วย

1) ภาวะผู้นำแบบสนับสนุน 2) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง 3) ภาวะผู้นำแบบนักพัฒนา 4) ภาวะผู้นำแบบกำกับดูแล 5) ภาวะผู้นำแบบประชาธิปไตย

ผู้วิจัยได้แสดงการลากเส้นอิทธิพลทางตรงและทางอ้อม จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ตัวแปรแฝงภายนอก 2 ตัว ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านชีวิตสังคม 2) ปัจจัยด้านสถานการณ์ มีอิทธิพลทางตรงต่อประสิทธิผลในการบริหารแบบมีส่วนร่วม ของผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.1 ปัจจัยด้านชีวิตสังคม มีอิทธิพลทางตรงต่อประสิทธิผลในการบริหารแบบมีส่วนร่วม ของผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความสอดคล้องกับแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (เกียรติกำจร กุศล, 2547 ; ธรินธร นามวรรณ , 2548 ; ชนกพร บัวสุข, 2545 ; ธีระ รุณเจริญ, 2543 ; สุวรรณ นรพักตร์, 2545)

1.2 ปัจจัยด้านสถานการณ์ มีอิทธิพลทางตรงต่อประสิทธิผลในการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความสอดคล้องกับ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (เกียรติกำจร กุศล, 2547; ภารดี อนันต์นาวิ, 2545 ; อาคม สมบัติแก้ว, 2542)

2. ตัวแปรแฝงภายใน 4 ตัว ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านคุณลักษณะ 2) ปัจจัยด้านทักษะการบริหารแบบมีส่วนร่วม 3) ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ 4) ประสิทธิผลในการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (ตัวแปรตาม)

2.1 ปัจจัยด้านคุณลักษณะ มีอิทธิพลทางตรงต่อประสิทธิผลในการบริหารแบบมีส่วนร่วม ของผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความสอดคล้องกับแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (ทรงสิทธิ์ ยืนชีวิต, 2543 ; ชนกพร บัวสุข, 2545 ; วาด หนูมา, 2540; พรนิภา ลิ้มปยยอม, 2545 ; ดนัย เทียนพุด, 2544)

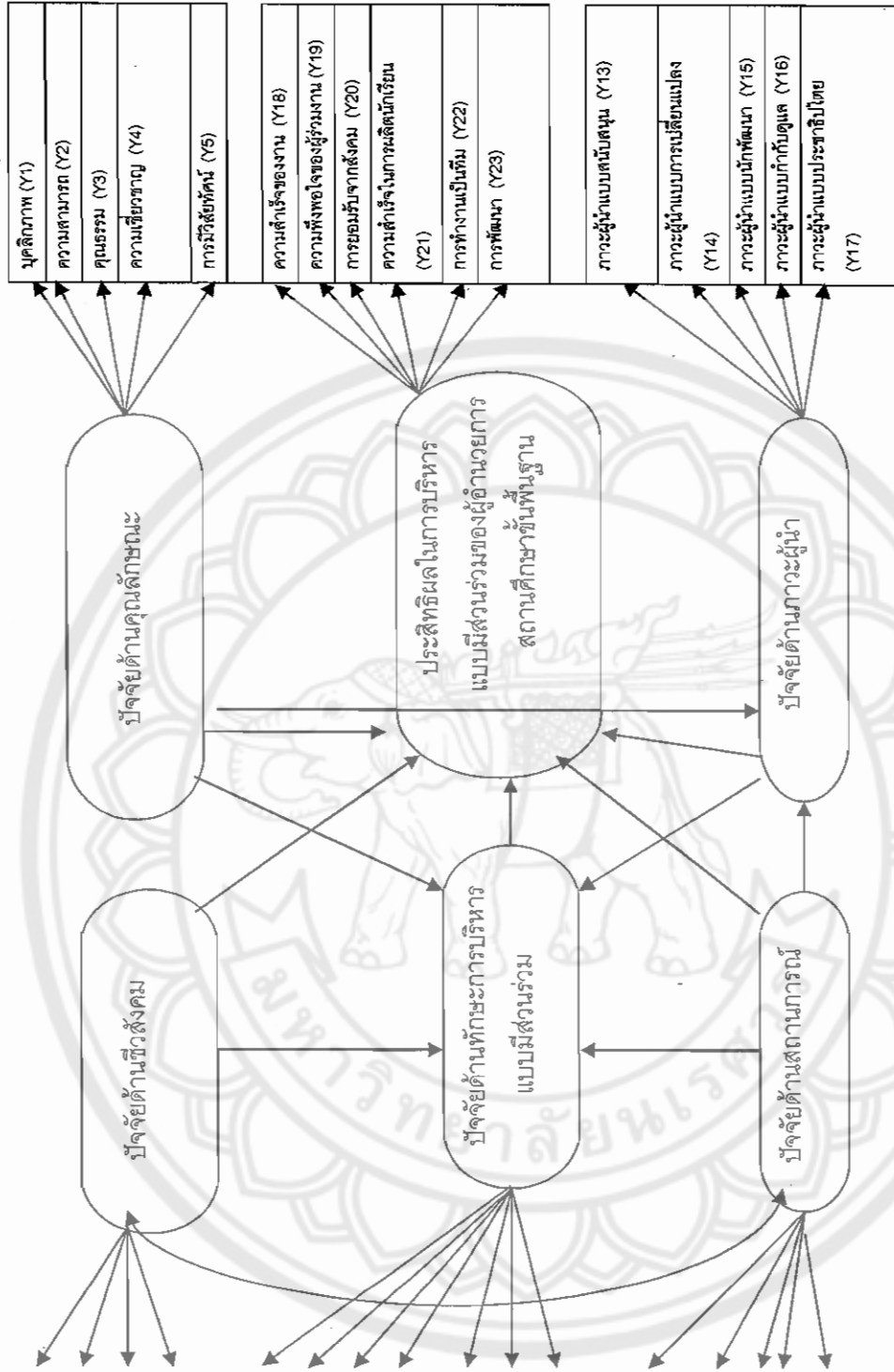
2.2 ปัจจัยด้านทักษะการบริหารแบบมีส่วนร่วม มีอิทธิพลทางตรงต่อประสิทธิผลในการบริหารแบบมีส่วนร่วม ของผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความสอดคล้องกับแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (กฤษณะ สุพงษ์, 2545 ; สมภูมิ รวีวรรณ, 2542 ; ตรีนาถ กลิ่นชั้น , 2547 ; ถวิล มาตรเลียม, 2545; วิเชียร ชิวพิมาย, 2539; Easton, 1974 ; Ford, 1999; Ghiselli, 1971)

2.3 ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ มีอิทธิพลทางตรงต่อประสิทธิผลในการบริหารแบบมีส่วนร่วม ของผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความสอดคล้องกับแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (วาด หนูมา, 2540 ; วัชรวิทย์ บัณฑิตภุฑ์, 2545 ; วาด หนูมา, 2540 ; เชาวฤทธิ์ พ่วงามประเสริฐ, 2547 ; ภารดี อนันต์นาวิ, 2545 ; สวัสดิ์ โพธิ์วัฒน์, 2548 ; ธิดาวรรณ นาคเสน, 2541; อุทัย บุญประเสริฐ, 2545 ; อาคม สมบัติแก้ว, 2542 ; Rensis, 2006 ; Marlay, 2003)

ผู้วิจัยได้แสดงการลากเส้นสัมพันธ์การถดถอย จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งแสดงไว้ใน ภาคผนวก ข

ผู้วิจัยได้แสดงรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของประสิทธิผลในการบริหารแบบมีส่วนร่วม ของผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังภาพ 11

อายุ (x1)
เพศ (x2)
วุฒิการศึกษา (x3)
ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ด้านการบริหาร (x4)
ทักษะการมอบหมายงาน (y6)
ทักษะมนุษยสัมพันธ์ (y7)
ทักษะเชิงเทคนิค (y8)
ทักษะการคิดรวบยอด (y9)
ทักษะการใช้ข้อมูลสารสนเทศ (y10)
ทักษะการตัดสินใจ (y11)
ทักษะการติดตามประเมินผล (y12)
การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของครู (x5)
การติดต่อสื่อสารและประสานงาน (x6)
ความสามารถของผู้ร่วมงาน (x7)
โครงสร้าง ภารกิจ และบริหาร (x8)
บริบททางการเมือง สังคม และวัฒนธรรม (x9)

ภาพ 11 แสดงรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารแบบมีส่วนร่วมของ
ผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสมุทรสาคร

ตอนที่ 2 ผลการสร้างรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของประสิทธิผลในการบริหารแบบมีส่วนร่วม ของผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผู้วิจัยได้นำเสนอรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของประสิทธิผลในการบริหารแบบมีส่วนร่วม ของผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อผู้เชี่ยวชาญที่เข้าร่วมสนทนากลุ่ม จำนวน 10 คน โดยการจัดการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ในวันศุกร์ ที่ 6 ตุลาคม พ.ศ. 2549 เวลา 09.30 - 12.45 น. ณ ห้อง ED 2109 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร เพื่อร่วมวิพากษ์วิจารณ์ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นตลอดจนให้ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของประสิทธิผลในการบริหารแบบมีส่วนร่วม ของผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามประเด็นคำถามในคู่มือการสนทนากลุ่มที่จัดไว้ โดยสรุปผลการนำเสนอรูปแบบ ตามประเด็นดังนี้

2.1 ผลวิพากษ์ แลกเปลี่ยน เสนอแนะความคิดเห็นเกี่ยวกับความครอบคลุมและความเหมาะสมของตัวแปรแฝง และตัวแปรสังเกตได้ที่ใช้ในตัวแปรแฝงทั้ง 6 ตัว ในรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของประสิทธิผลในการบริหารแบบมีส่วนร่วม ของผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.1.1 ปัจจัยด้านชีวิตสังคมของผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผู้เชี่ยวชาญในการสนทนากลุ่มได้นำเสนอแนวคิดที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเพศ บางท่านเห็นว่าเพศชายย่อมบริหารงานได้ดีกว่าเพศหญิงเพราะว่ามีความเข้มแข็งเด็ดเดี่ยวเข้ากับชุมชนได้ง่าย บางท่านเห็นว่าเพศหญิงบริหารงานได้ดีกว่าเพศชายเนื่องจากประสบการณ์ที่ได้รับจากผู้ร่วมงานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุทัยธานี เขต 1 มีผู้บริหารที่เป็นเพศหญิง ทั้งหมด 11 คน ทำงานได้ประสบผลสำเร็จเป็นที่ยอมรับทั้ง 11 คน และดีกว่าเพศชายบางคน เนื่องจากเพศชายชอบดื่มเหล้า สูบบุหรี่ หนึ่งงาน เป็นส่วนใหญ่ บางท่านเห็นว่าเพศหญิงและเพศชายมีศักยภาพในการทำงานดีเท่าเทียมกัน ในสังคมยุคปัจจุบันทั้งชายทั้งหญิง ให้ความสำคัญอย่างสัมพันธ์กันไปพร้อม ๆ กัน ดังนั้นจึงควรเพิ่มตัวแปรสังเกตได้ คือ 1) ฐานะทางเศรษฐกิจ 2) สถานภาพการสมรส 3) สถานภาพทางวิชาชีพ เนื่องจากสิ่งเหล่านี้จะเป็นตัวบ่งชี้ว่าผู้อำนวยการ มีภาพลักษณ์อย่างไร บางคนสถานภาพโสดย่อมมีเวลาทุ่มเทให้แก่งาน อุทิศตนเพื่อทำงาน เพื่อสังคม คนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดีก็ย่อมมีจิตใจอบอุ่นต่อผู้ใต้บังคับบัญชาต่อผู้ร่วมงาน ตัวอย่างเมื่อผู้ใต้บังคับบัญชาทำงานล่วงเวลาก็มีอาหารมาบริการ ในทำนองเดียวกันสถานภาพทางวิชาชีพ ผู้อำนวยการที่ผู้ใต้บังคับบัญชา ผู้บังคับบัญชา และสังคมยอมรับศรัทธาย่อมได้ใจผู้ร่วมงาน เมื่อขอปรึกษา ขอความร่วมมือ เชิญประชุม ก็มีผู้ให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่ ในทำนองเดียวกันผู้อำนวยการบางคนเชิญประชุม ก็มาอย่างเสียไม่ได้ หรืออาจพูดได้ว่ามาช้ากลับก่อน

ขณะเดียวกันผู้บริหารที่มีทางวิชาชีพที่แตกต่างกัน กระบวนการ การอบรมการพัฒนา ตามเกณฑ์ การขอประเมินวิทยฐานะมีระดับความยากง่ายที่แตกต่างกันด้วย

กล่าวโดยสรุป ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญได้นำเสนอปัจจัยด้านชีวสังคม ของผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีตัวแปรสังเกตได้ 7 ตัว ดังนี้

ปัจจัยด้านชีวสังคม หมายถึง ข้อมูลที่แสดงสถานภาพผู้อำนวยการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 1) อายุ 2) เพศ 3) สถานภาพการสมรส 4) สถานภาพทาง วิชาชีพ 5) ฐานะทางเศรษฐกิจ 6) วุฒิทางการศึกษา 7) ประสบการณ์การปฏิบัติงานด้าน การบริหาร

อายุ หมายถึง ระยะเวลาตั้งแต่เกิดถึงปัจจุบันโดยนับเป็นปี หากมีเศษเกิน หกเดือนให้คิดเพิ่มอีกหนึ่งปี

เพศ หมายถึง สภาพทางกายที่บ่งบอกให้ทราบว่าเป็นเพศชายหรือหญิง
 สถานภาพการสมรส หมายถึง สถานภาพที่บ่งบอกให้ทราบว่ามี โสด สมรส
 สถานภาพทางวิชาชีพ หมายถึง วิทยฐานะของผู้อำนวยการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ตามพระราชบัญญัติเงินเดือน เงินวิทยฐานะ และเงินประจำตำแหน่งข้าราชการครูและ บุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 ซึ่งได้แก่ ผู้อำนวยการชำนาญการ ผู้อำนวยการชำนาญการ พิเศษ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญพิเศษ

ฐานะทางเศรษฐกิจ หมายถึง เกณฑ์รายได้ต่อเดือน ของผู้อำนวยการ สถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน

วุฒิทางการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาสูงสุดในปัจจุบัน

ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านการบริหาร หมายถึง ระยะเวลาการ ทำงานที่เกี่ยวกับการบริหารและจัดการศึกษา ของ ผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยนับเป็น ปี หากมีเศษเกินหกเดือนให้คิดเพิ่มอีกหนึ่งปี

2.1.2 ปัจจัยด้านสถานการณ์ ของผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันว่า ตัวแปร การมีส่วนร่วมในการ ตัดสินใจของครูและผู้ร่วมงานควรที่จะเพิ่มเติม แก้ไขให้เป็นการตัดสินใจของผู้ร่วมงานเนื่องจาก บุคคลดังกล่าวต้องเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารงานในสถานศึกษาไม่ว่าทางตรงก็ทางอ้อม สถานศึกษาแต่ละแห่งมีผู้ร่วมงานเป็นบุคคล คณะบุคคล คณะกรรมการหรือสมาคม บุคคลเหล่านี้

จัดเป็นผู้ร่วมงานทั้งสิ้น บุคคลดังกล่าวย่อมมีความสำคัญต่อสถานศึกษา ดังนั้นความสามัคคี ความร่วมมือย่อมเกิดขึ้นตามมา

ส่วนตัวแปร โครงสร้าง ภารกิจและการบริหารงาน ผู้เชี่ยวชาญทุกท่านเห็นว่า ควรปรับให้เข้าใจง่ายเพื่อสื่อความหมายชัดเจน ควรปรับเป็น ระบบการบริหารงาน ซึ่งประกอบด้วย องค์ประกอบใหญ่ คือ 1) ปัจจัยนำเข้า (Input) 2) กระบวนการ (Process) 3) ผลผลิต (Output)

กล่าวโดยสรุปความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญได้นำเสนอปัจจัยด้านสถานการณ์ของผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีตัวแปรสังเกตได้ 5 ตัว ดังนี้

ปัจจัยด้านสถานการณ์ หมายถึง สภาพหรือลักษณะภายในและภายนอก ที่เกี่ยวข้องและสัมพันธ์กับสถานศึกษา ประกอบด้วย 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของผู้ร่วมงาน 2) การติดต่อสื่อสารและประสานงาน 3) ความสามารถของผู้ร่วมงาน 4) ระบบการบริหารงาน 5) บริบททางการเมือง สังคมและวัฒนธรรม

การมีส่วนร่วมตัดสินใจของผู้ร่วมงาน หมายถึง การที่ผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เห็นความสำคัญของการใช้กระบวนการกลุ่ม ยอมรับการตัดสินใจของครู บุคลากรและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีขั้นตอนตั้งแต่ การอภิปรายปัญหา กำหนดทางเลือกประเมินทางเลือก และนำไปปฏิบัติ

การติดต่อสื่อสารและประสานงาน หมายถึง การที่ผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สามารถเลือกใช้ระบบการสื่อสารที่สะดวก รวดเร็ว ทันเหตุการณ์ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้ร่วมงานและสถานศึกษา

ความสามารถของผู้ร่วมงาน หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจ ของครู บุคลากร และผู้ร่วมงาน ทั้งในและนอกสถานศึกษา ในการปฏิบัติหน้าที่ที่ตนเองรับผิดชอบ เข้าใจบทบาท วิเคราะห์ภารกิจ วางแผน ปรับปรุงแก้ไข พัฒนางานอย่างมีระบบ ปฏิบัติงานได้ตามเกณฑ์ มาตรฐานของสถานศึกษา

ระบบการบริหารงาน หมายถึง ความสามารถของผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการวิเคราะห์ ระบุรายละเอียด ความสัมพันธ์ระหว่างงานทั้งหมด คือ ความสัมพันธ์ระหว่างงานในสถานศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างงานในสถานศึกษากับสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา และหน่วยงานอื่นๆ และสามารถกำหนดเป้าหมายการปฏิบัติงานอย่างชัดเจนโดยใช้ ทฤษฎีเชิงระบบเป็นเครื่องมือในการบริหารงาน ซึ่งประกอบด้วย 1) ปัจจัยนำเข้า (Input) 2) กระบวนการ (Process) 3) ผลผลิต (Output)

บริบททางการเมืองสังคมและวัฒนธรรม หมายถึง ความเข้าใจในการปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ทางการเมือง การมีความเป็นกลางทางการเมือง การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากร การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาปรับใช้ในกระบวนการเรียนการสอน โดยยึดความเชื่อ ค่านิยม ประเพณี ในชุมชน ซึ่งก่อให้เกิดแบบแผนในการประพฤติ ปฏิบัติตนของตนเองและของผู้ร่วมงาน

2.1.3 ปัจจัยด้านคุณลักษณะ ของผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผู้เชี่ยวชาญให้ความเห็นว่าตัวแปรทุกตัวที่ผู้วิจัยได้ศึกษามีความสำคัญทั้งนั้น แต่ที่มีความสำคัญมากในการบริหารทุกระดับตั้งแต่ผู้บริหารระดับต้นถึงระดับสูง คือ คุณธรรม ที่ต้องปลูกฝังตั้งแต่ครอบครัว สื่อต่าง ๆ ต้องให้ความสำคัญเช่นกัน โดยยกย่องคนที่มีคุณธรรม ปัจจัยในด้านนี้สอดคล้องกับความคิดเห็น ของกิตติมา ปริดีดิกล ที่กล่าวว่า ผู้บริหารต้องเป็นผู้ที่มีภูมิรู้ ภูมิฐาน และภูมิธรรม

กล่าวโดยสรุป ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญได้นำเสนอปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีตัวแปรสังเกตได้ 5 ตัว ดังนี้

1) บุคลิกภาพ 2) ความสามารถ 3) คุณธรรม 4) ความเชี่ยวชาญ 5) การมีวิสัยทัศน์

ปัจจัยด้านคุณลักษณะ หมายถึง องค์ประกอบส่วนบุคคลของผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย

บุคลิกภาพ หมายถึง คุณลักษณะของผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งประกอบด้วย 1) บุคลิกภาพภายใน เป็นคุณลักษณะที่เกี่ยวกับความรับผิดชอบ ความมุ่งมั่น ความเชื่อมั่นในตนเอง ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความสามารถในการบริหารจัดการกับความเครียด 2) บุคลิกภาพภายนอก เป็นคุณลักษณะที่เกี่ยวกับสุขภาพ ร่างกาย กริยา มารยาท การแต่งกาย ความกระฉับกระเฉง การตื่นตัว และความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น

ความสามารถ หมายถึง ประสิทธิภาพและความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาชีพ การบริหารและจัดการศึกษา การวิจัย การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยทำงานร่วมกับครู บุคลากร คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคมได้เป็นอย่างดี

คุณธรรม หมายถึง การประพฤติ ปฏิบัติตนของผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยยึดหลักธรรมทางศาสนาที่ตนนับถือ มีความซื่อสัตย์ สุจริต อุดมทน เสียสละ มีความเมตตาต่อผู้ร่วมงาน สามารถครองตน ครองคน ครองงานได้อย่างเป็นที่ประจักษ์

ความเชี่ยวชาญ หมายถึง ผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความสามารถที่จะคิดไตร่ตรอง มีวิจารณ์ญาณ ทำงานร่วมกับบุคลากรอย่างมีความสุข และสามารถให้คำปรึกษาแนะนำ แนะนำกับผู้ร่วมงานด้วยความเชื่อมั่นและอยู่บนพื้นฐานของความถูกต้อง การมีวิสัยทัศน์ หมายถึง การที่ผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สามารถวิเคราะห์ เหตุการณ์ ในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต ได้อย่างชัดเจน สอดคล้องกับเป้าหมายของการจัดการศึกษา

2.1.4 ปัจจัยด้านทักษะการบริหารแบบมีส่วนร่วม ของผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าเป็นส่วนสำคัญเป็นอย่างมาก ในการที่จะสามารถสร้างศรัทธา ต่อผู้ที่พบเห็น ผู้ร่วมงาน ผู้ได้บังคับบัญชา ผู้บังคับบัญชา รวมไปถึงนักเรียนในโรงเรียนในปัจจุบันได้มีการรวมสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ กรมสามัญศึกษา การศึกษาเอกชนเป็นสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กอปรกับโลกได้มีการพัฒนาด้านเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว มีระบบการสื่อสารไร้พรมแดน หากผู้บริหารไม่พัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ ก็จะไม่เป็นที่ยอมรับ จากแนวคิดดังกล่าวผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าจะเพิ่มทักษะ คือ 1) ทักษะการบริหารความขัดแย้ง 2) ทักษะการจัดการความรู้ เนื่องจากปัจจุบันโรงเรียนเป็นนิติบุคคล ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นไม่ว่าจะขัดแย้งภายในหน่วยงาน ภายนอกหน่วยงาน หากผู้บริหารวางเฉยปล่อยตามยถากรรม ความขัดแย้งจะลุกลาม ก่อให้เกิดการบริหารงานล้มเหลวได้นอกจากนี้ ความรู้ต่าง ๆ ที่ได้เรียนมามีการเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย ตัวผู้บริหารเองต้องเป็นต้นแบบของการศึกษา หากความรู้ ไม่ว่าจะศึกษาโดยเอกสาร วารสาร หนังสือ สื่อ อินเทอร์เน็ต หรือแหล่งต่าง ๆ และต้องมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน

กล่าวโดยสรุป ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญได้นำเสนอปัจจัยด้านทักษะการบริหารแบบมีส่วนร่วม ของผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีตัวแปรสังเกตได้ 9 ตัว ดังนี้ 1) ทักษะการมอบหมายงาน 2) ทักษะมนุษยสัมพันธ์ 3) ทักษะเชิงเทคนิค 4) ทักษะความคิดรวบยอด 5) ทักษะการใช้ข้อมูล สารสนเทศ 6) ทักษะการตัดสินใจ 7) ทักษะการติดตามและประเมินผล 8) ทักษะการบริหารความขัดแย้ง 9) ทักษะการจัดการความรู้

ทักษะการมอบหมายงาน หมายถึง การที่ผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมอบหมายหน้าที่ ความรับผิดชอบให้ครู บุคลากรมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน โดยมีการกระจายงานตามความรู้ความสามารถและติดตามผลการปฏิบัติงาน

ทักษะมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง การที่ผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานหาวิธีการจูงใจ สร้างไมตรีจิต สร้างความประทับใจ เสริมสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานของครู และบุคลากรตลอดจนผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดร่วมมือในการทำงาน

ทักษะเชิงเทคนิค หมายถึง การที่ผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความความรู้ ความสามารถ โดยใช้ขั้นตอน กระบวนการ การจัดทำแผนการปฏิบัติงานในการดำเนินงานของสถานศึกษา

ทักษะความคิดรวบยอด หมายถึง การที่ผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสามารถมองภาพของสถานศึกษาในอดีต ปัจจุบัน และอนาคตและนำมาวางแผนในการปฏิบัติงานด้านการบริหารจัดการศึกษา ด้านกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเข้าใจความซับซ้อนขององค์กรทั้งหมด

ทักษะการใช้ข้อมูล สารสนเทศ หมายถึง การที่ผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสามารถนำข้อมูลตั้งแต่สองข้อมูลมาจัดระบบหรือผ่านการประมวลผล มาใช้ประโยชน์ในการบริหารงานของสถานศึกษา

ทักษะการตัดสินใจ หมายถึง การที่ผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานหาทางเลือกเพื่อการตัดสินใจ มีการใช้ข้อมูลในการตัดสินใจอย่างถูกต้อง โดยมีกระบวนการตัดสินใจดังนี้ 1) การกำหนดและวิเคราะห์ปัญหา 2) การรวบรวมข้อมูล 3) การกำหนดทางเลือก 4) การประเมินทางเลือก

ทักษะการติดตามและประเมินผล หมายถึง การที่ผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการตรวจสอบงานว่าสอดคล้องกับแผนที่วางไว้หรือไม่ มีการวัดและประเมินผล ดีค่าเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน โดยใช้หลักการประเมินต่างๆ โดยมีขั้นตอนการประเมินผลดังนี้ 1) ก่อนดำเนินการ 2) เริ่มดำเนินการ 3) ระหว่างดำเนินการ 4) สิ้นสุดการดำเนินการ

ทักษะการบริหารความขัดแย้ง หมายถึง การที่ผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ใช้พฤติกรรมศึกษาสภาพความขัดแย้งที่เกิดขึ้นระหว่างบุคลากรในหน่วยงาน ระหว่างองค์กรภายนอก โดยใช้วิธีการหาข้อมูล แสวงหาข้อเท็จจริงของแต่ละฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาวิเคราะห์หาสาเหตุโดยไม่อคติต่อทุกฝ่าย แล้วหาวิธีป้องกัน แก้ไข โดยหลีกเลี่ยง คำว่า แพ้ – ชนะ แต่ใช้การประนีประนอมหรือชนะ – ชนะ อย่างสร้างสรรค์เพื่อก่อให้เกิดความร่วมมือ

ทักษะการจัดการความรู้ หมายถึง การที่ผู้อำนวยการสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน พัฒนาตนเอง ครู บุคลากร ให้สามารถเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง สามารถแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล สามารถสกัดความรู้ที่ซ่อนเร้นให้เป็นความรู้ที่เด่นชัด แลกเปลี่ยนการเรียนรู้ด้วยวิธีการต่าง ๆ พร้อมทั้งสร้างบรรยากาศให้เกิดการเรียนรู้เป็นทีม

2.1.5 ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ ของผู้อำนวยการสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน

ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ความคิดเห็นว่าหากใช้การบริหารแบบเผด็จการ ก็ย่อมบริหารงานให้เกิดผลสำเร็จแต่ไม่ยั่งยืนเมื่อใดก็ตามถ้าไม่สั่งก็จะไม่ทำงาน ในการบริหารแบบมีส่วนร่วมนั้นเป็นการสร้างความศรัทธาให้เกิดแก่ผู้อำนวยการสถานศึกษา ปัจจุบันวิทยาการได้เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ดังนั้น ผู้อำนวยการ ต้องเปลี่ยนแปลงตนเองก่อนที่จะเปลี่ยนแปลงผู้อื่น ภาวะผู้นำที่ผู้วิจัยได้นำเสนอทุกตัวมีความสำคัญ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกับผู้วิจัย โดยมีตัวแปรสังเกตได้ 5 ตัว ดังนี้ 1) ภาวะผู้นำแบบสนับสนุน 2) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง 3) ภาวะผู้นำแบบนักพัฒนา 4) ภาวะผู้นำแบบกำกับดูแล 5) ภาวะผู้นำแบบประชาธิปไตย

ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ หมายถึง การกระทำหรือพฤติกรรม ของผู้อำนวยการสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ที่แสดงออกในฐานะผู้บริหาร โดยมีปัจจัยอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง เพื่อดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา โดยประกอบด้วย 1) ภาวะผู้นำแบบสนับสนุน 2) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง 3) ภาวะผู้นำแบบนักพัฒนา 4) ภาวะผู้นำแบบกำกับดูแล 5) ภาวะผู้นำแบบประชาธิปไตย

ภาวะผู้นำแบบสนับสนุน หมายถึง การที่ผู้อำนวยการสถานศึกษาชั้นพื้นฐานให้ความเอาใจใส่ ช่วยเหลือ ให้คำแนะนำต่อการปฏิบัติงานของผู้ร่วมงาน สร้างแรงจูงใจ เข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล เอาใจใส่ในสวัสดิการ และสวัสดิภาพ ให้เกียรติซึ่งกันและกัน และผลักดันให้ผู้ร่วมงานทำงานเต็มความสามารถ

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง หมายถึง การที่ผู้อำนวยการสถานศึกษาชั้นพื้นฐานมีความเข้าใจการเปลี่ยนแปลงซึ่งเป็นผลมาจากปัจจัยภายในและภายนอกสถานศึกษา โดยปรับตัวได้อย่างเหมาะสม มีวิธีการบริหารในสภาวะการเปลี่ยนแปลง กล่าวคือ การเปลี่ยนแปลงระบบการทำงาน วิธีการทำงาน

ภาวะผู้นำแบบนักพัฒนา หมายถึง การที่ผู้อำนวยการสถานศึกษาชั้นพื้นฐานมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์งานมีความเชื่อมั่นในตนเอง เชื่อมั่นในผู้ร่วมงาน เห็นความสำคัญของผู้ร่วมงาน โดยการวิเคราะห์ปัญหาเพื่อกำหนดเป้าหมายและขั้นตอนการพัฒนา

อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ใส่ใจกับสภาพแวดล้อม สิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการทำงาน มีความมุ่งมั่นประสานความร่วมมือเพื่อประโยชน์ของสถานศึกษา

ภาวะผู้นำแบบกำกับดูแล หมายถึง การที่ผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีพฤติกรรมหรือการแสดงออกให้เห็นว่าเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง เน้นผลสำเร็จของสถานศึกษาเป็นหลักที่จะปฏิบัติงาน โดยมีการวิเคราะห์ปัญหา เพื่อกำหนดเป้าหมายและขั้นตอนการพัฒนา วางแผนการพัฒนายอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ให้ความสำคัญกับสภาพแวดล้อม อำนาจความสะดวกที่เอื้อต่อการทำงาน มีความมุ่งมั่นทำให้ผู้ร่วมงานพัฒนาศักยภาพ ความสามารถของตน

ภาวะผู้นำแบบประชาธิปไตย หมายถึง การที่ผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีลักษณะเป็นผู้กระตุ้นให้เกิดการอภิปราย การตัดสินใจร่วมกัน ครูและบุคลากรทุกคนได้รับการสนับสนุนให้แสดงความคิดเห็น เสนอแนะ ร่วมปรับปรุงงาน และประเมินผลการทำงานในสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ

2.1.6 ประสิทธิภาพในการบริหารแบบมีส่วนร่วม ของผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผู้เชี่ยวชาญในการร่วมสนทนากลุ่มมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ตัวแปรที่ผู้วิจัยนำเสนอครอบคลุมแล้ว แต่ควรเพิ่มเติมตัวแปร การพัฒนา เพราะมีความหมายกว้างมาก บางท่านเสนอว่าควรชี้ให้ชัดว่า พัฒนาบุคลากร หลายท่านเสนอว่าหากพัฒนาเฉพาะบุคลากรจะแคบไป ควรพัฒนางานในโรงเรียนทั้ง 4 งาน ได้แก่ 1) การบริหารงานวิชาการ 2) การบริหารงานงบประมาณ 3) การบริหารงานบุคคล 4) การบริหารงานทั่วไป อย่างไรก็ตามโรงเรียนขนาดใหญ่อาจมีการแบ่งขอบข่ายของงานมากกว่า 4 งานดังกล่าว แต่ต้องครอบคลุมหลักการของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ในมาตรา 39 โดยสรุปทุกท่านมีความเห็นตรงกัน

ประสิทธิภาพในการบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง ความสำเร็จในการบริหารและจัดการศึกษา ของผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยสามารถบริหารงานให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา อันเนื่องมาจากผลจากความร่วมมือของครู บุคลากร คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ชุมชน นักเรียน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการปฏิบัติการกิจจนประสบผลสำเร็จ ประกอบด้วย 6 ตัว ดังนี้ 1) ความสำเร็จของงาน 2) ความพึงพอใจของผู้ร่วมงาน 3) การยอมรับจากสังคม 4) ความสำเร็จในการผลิตนักเรียน 5) การทำงานเป็นทีม 6) การพัฒนาสถานศึกษา

ความสำเร็จของงาน หมายถึง การที่ผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สามารถสร้างแรงจูงใจให้ ครู บุคลากร คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ชุมชน ร่วมปฏิบัติภารกิจตามกระบวนการทำงาน สามารถจัดปัญหาระหว่างดำเนินงานได้อย่างเหมาะสม โดยใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าให้บรรลุตามเป้าหมายของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัด

ความพึงพอใจของผู้ร่วมงาน หมายถึง ระดับความรู้สึกหรือเจตคติโดยส่วนรวมที่มีต่องาน สภาพแวดล้อมของงาน หรือความต้องการของผู้ร่วมงานในการที่จะปฏิบัติงานตามภารกิจและหน้าที่ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

การยอมรับจากสังคม หมายถึง การที่ผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สามารถสร้างความมั่นใจ ความภาคภูมิใจ เชื่อถือ ศรัทธา ให้ครู บุคลากร คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง นักเรียน ชุมชน และสังคม ยอมรับ ยกย่อง ชื่นชมในผลงานของสถานศึกษา

ความสำเร็จในการผลิตนักเรียน หมายถึง การที่ผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครู และบุคลากร ดำเนินงานในสถานศึกษา ทั้งด้านการบริการและจัดการ การเรียน การสอนการจัดกิจกรรม จนทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดี ซึ่งพิจารณาได้จาก ความรู้ ความสามารถหรือพฤติกรรมต่าง ๆ ของนักเรียน

การทำงานเป็นทีม หมายถึง การที่ผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครู บุคลากร และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการสนทนา ประชุมปรึกษาหารือร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ สามารถสอนงานซึ่งกันและกัน พร้อมทั้งสามารถเรียนรู้และปฏิบัติงานร่วมกันด้วยความเต็มใจ ความเข้าใจซึ่งกันและกัน

การพัฒนาสถานศึกษา หมายถึง การที่ผู้อำนวยการสถานศึกษา สามารถเพิ่มพูนศักยภาพ ของครู บุคลากร ให้เจริญก้าวหน้าทันการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบันและอนาคต โดยมีกระบวนการส่งเสริม สนับสนุนการศึกษาต่อ การอบรม การสัมมนา การค้นคว้า การวิจัย การศึกษาดูงานหรือโดยการสนับสนุนในด้านอื่นๆ เพื่อกระตุ้นการสร้างระบบความคิด รู้วิธีการ แก้ไขปัญหา อย่างสร้างสรรค์ โดยมีขอบข่ายการพัฒนางานของสถานศึกษาทั้ง 4 งาน ได้แก่
1) การบริหารงานวิชาการ 2) การบริหารงานงบประมาณ 3) การบริหารงานบุคคล 4) การบริหารงานทั่วไป

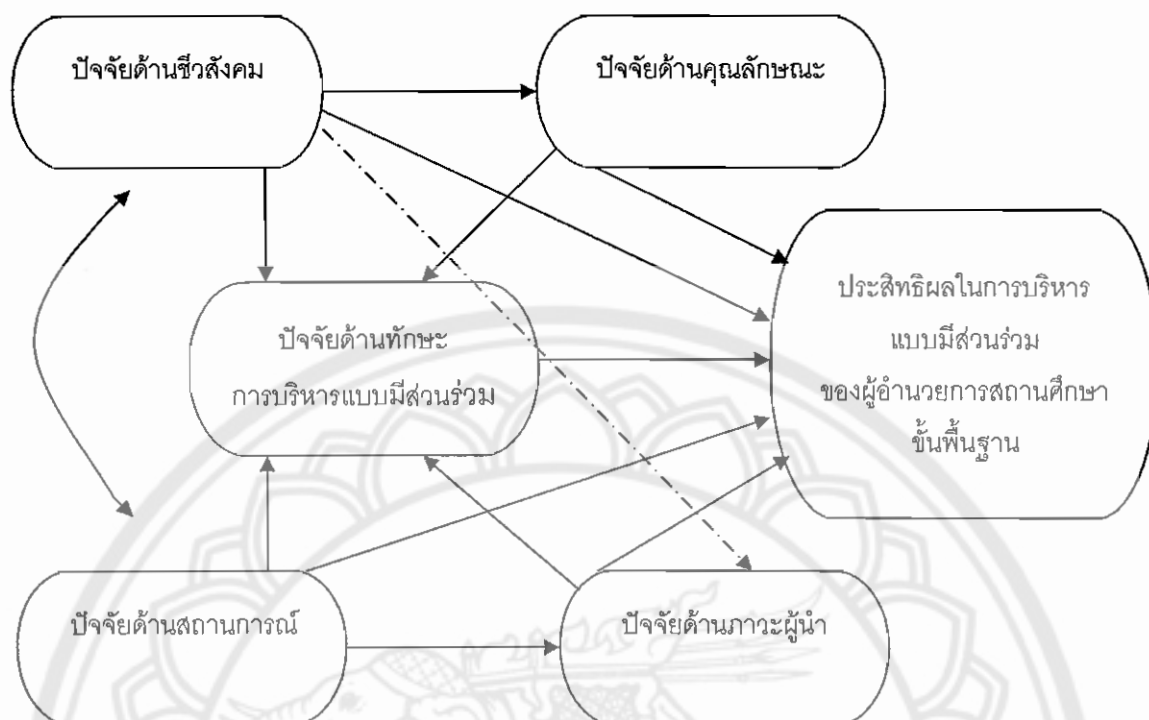
2.1.7 ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อกัน

ผู้เชี่ยวชาญได้เสนอความคิดเห็นในการปรับเส้นอิทธิพลระหว่างตัวแปรแฝง ดังนี้

1) เพิ่มเส้นจากปัจจัยด้านชีวสังคมให้ส่งผลทางตรงกับปัจจัยด้านภาวะผู้นำ เนื่องจากมีความคิดเห็นว่าอายุ สถานภาพทางวิชาชีพ วุฒิทางการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านการบริหาร เป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ผู้อำนวยการมีภาวะผู้นำสูงขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อมีอายุมากขึ้นย่อมผ่านงาน ผ่านการฝึกฝน และพบกับเหตุการณ์ที่ต้องแก้ปัญหา หรือ ตัดสินใจมากขึ้นด้วย ซึ่งความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวรรณนรพัทธ์ (2545) เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับวิสัยทัศน์ ทางการจัดการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา โดยมีผลการวิจัยว่า ตัวแปรในปัจจัยด้านชีวสังคมของผู้บริหารโรงเรียนมีความสัมพันธ์ทั้งทางบวกและทางลบกับวิสัยทัศน์กับการจัดการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน ตัวแปรในปัจจัยด้านพฤติกรรมผู้นำ คือ พฤติกรรมผู้นำทั้งแบบมุ่งงานและแบบมุ่งความสัมพันธ์ ต่างก็มีความสัมพันธ์ทางบวกกับวิสัยทัศน์ทางการจัดการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน

2) ตัดเส้นปัจจัยด้านสถานการณ์ที่ส่งผลไปยังปัจจัยด้านชีวสังคม เนื่องจากมีความสัมพันธ์กันน้อยมากในทางปฏิบัติ กล่าวคือปัจจัยด้านชีวสังคม ไม่ว่าจะเป็นตัวแปรสังเกตได้ อาทิ อายุ เพศ สถานภาพการสมรส สถานภาพทางวิชาชีพ ฐานะทางเศรษฐกิจ วุฒิทางการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านการบริหาร ไม่ส่งผลต่อปัจจัยด้านสถานการณ์ เพราะการเข้าสู่อาชีพครูไม่จำเป็นเป็นผู้บริหาร ครูผู้สอน แม้กระทั่งพนักงานของรัฐ ลูกจ้างประจำ ลูกจ้างชั่วคราว ล้วนแล้วจะต้องมีการติดต่อสื่อสาร ต้องเข้าสังคม ปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมของชุมชน ของสถานศึกษา และที่สำคัญทุกคนต้องเข้าใจระบบบริหารงานของแต่ละสถานศึกษา โดยต้องศึกษาบทบาทหน้าที่ของตนเอง ของผู้ร่วมงาน อย่างไรก็ตามทางศึกษาย่อมเกิดขึ้นโดยการปฏิบัติจริงหรืออยู่ในสถานการณ์นั้นๆ ทุกคนต้องปรับตัวอยู่แล้ว

จากการจัดการสนทนากลุ่มของผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยสรุปรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารแบบมีส่วนร่วม ของผู้อำนวยการสถานศึกษา ขึ้นพื้นฐาน ดังภาพ 12

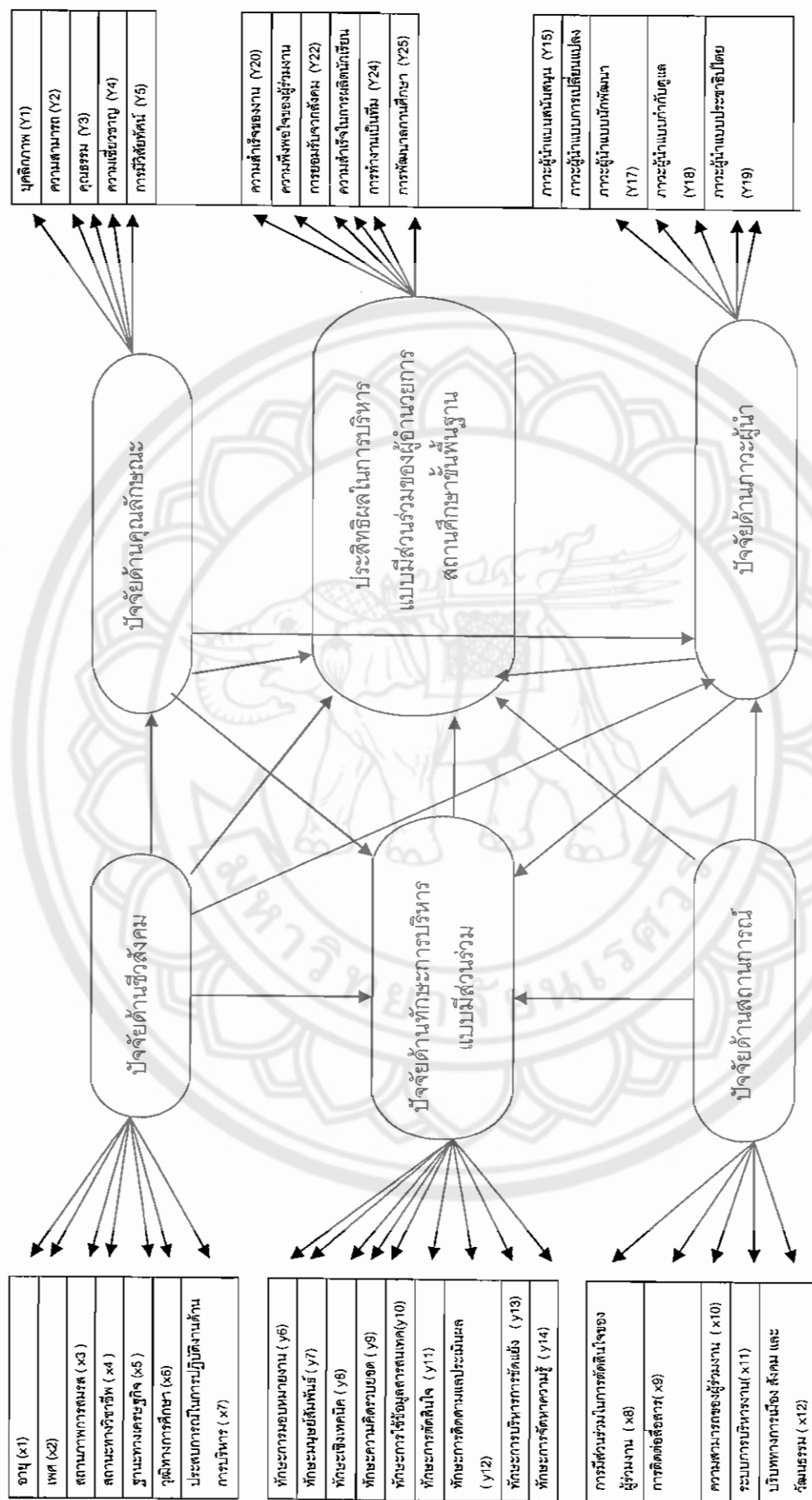
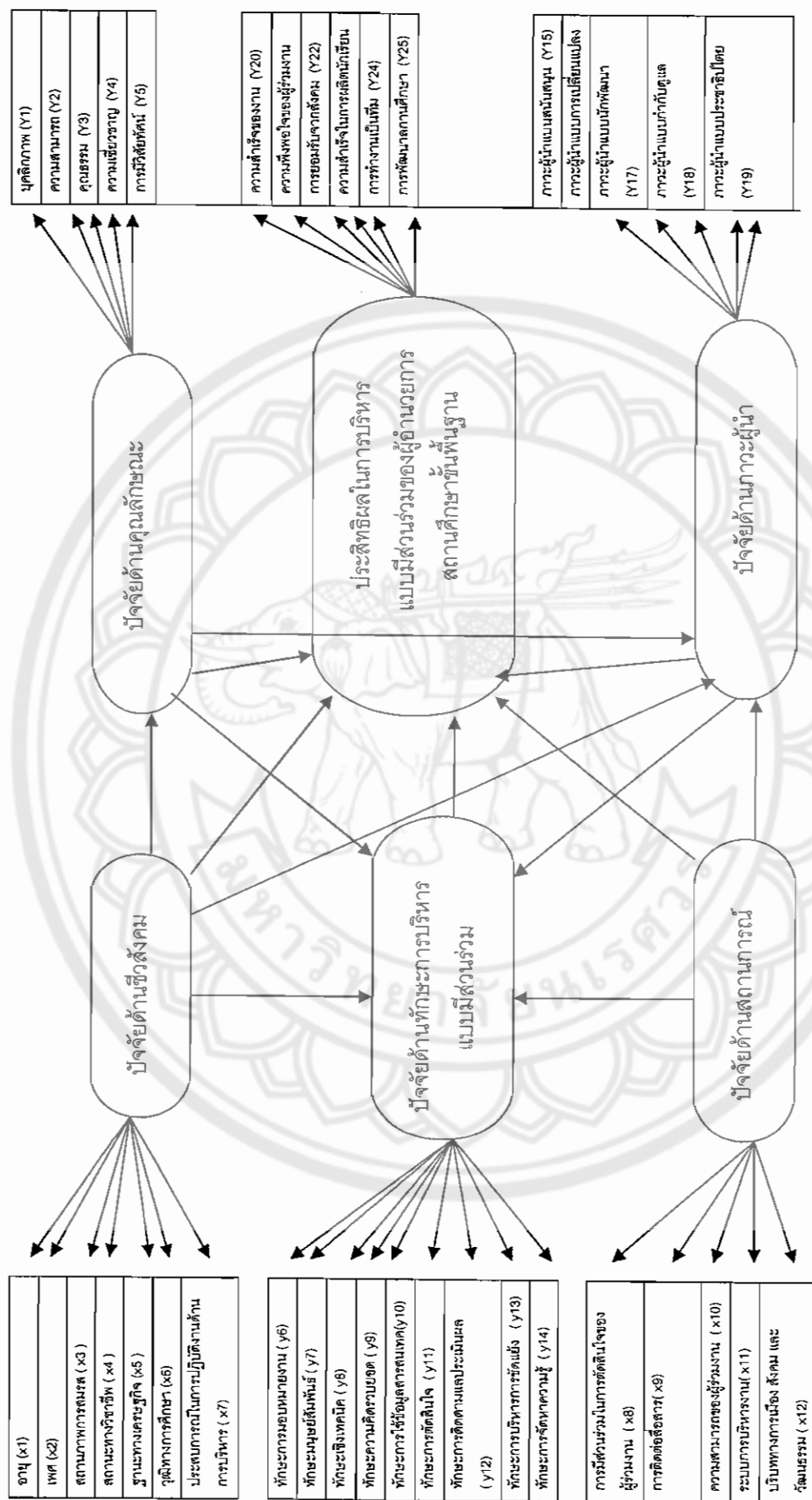

ภาพ 12 แสดงการปรับเส้นอิทธิพลระหว่างตัวแปรแฝง ในรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของประสิทธิผลในการบริหารแบบมีส่วนร่วม ของผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

หมายเหตุ

1. เส้นอิทธิพลลักษณะ —————> แสดงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรแฝงที่อยู่ต้นลูกศรไปยังตัวแปรแฝงที่อยู่ปลายลูกศร ที่ผู้วิจัยศึกษาจากแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
2. เส้นอิทธิพลลักษณะ - - - - -> แสดงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรแฝงที่อยู่ต้นลูกศรไปยังตัวแปรแฝงที่อยู่ปลายลูกศร ที่เกิดจากผู้เชี่ยวชาญจากการสนทนากลุ่มเสนอแนะให้เพิ่มขึ้น
3. เส้นอิทธิพลลักษณะ <-----> แสดงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรแฝงที่อยู่ต้นลูกศรไปยังตัวแปรแฝงที่อยู่ปลายลูกศร ที่เกิดจากผู้เชี่ยวชาญจากการสนทนากลุ่มเสนอแนะให้ตัดทิ้ง

ขณะเดียวกันผู้วิจัยได้แสดงการปรับตัวแปรแฝงและตัวแปรสังเกตได้หลังจากการสนทนากลุ่มไว้ในภาพ 13

ภาพ 13 แสดงรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้ชำนาญการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานหลังจากการสนทนากลุ่ม

จากการสนทนากลุ่มของผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยได้เปรียบเทียบตัวแปรในการศึกษาทั้งก่อนและหลังจัดการสนทนากลุ่ม ดังตาราง 9

ตาราง 9 เปรียบเทียบตัวแปรที่ได้จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและ
การสนทนากลุ่ม

ปัจจัย	ตัวแปรที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	ตัวแปรที่ปรับแก้ใหม่ หลังการจัดการสนทนากลุ่ม (Focus Group)
1. ปัจจัยด้านชีวิตรสังคม	1. อายุ 2. เพศ 3. วุฒิทางการศึกษา 4. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ด้านการบริหาร	1. อายุ 2. เพศ 3. สถานภาพการสมรส 4. สถานภาพทางวิชาชีพ 5. ฐานะทางเศรษฐกิจ 6. วุฒิทางการศึกษา 7. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ด้านการบริหาร
2. ปัจจัยด้าน สถานการณ์	1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ของครูและผู้ร่วมงาน 2. การติดต่อประสานงาน 3. ความสามารถของผู้ร่วมงาน 4. โครงสร้าง ภารกิจ และการบริหาร 5. บริบททางการเมือง สังคม และวัฒนธรรม	1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ของผู้ร่วมงาน 2. การติดต่อและประสานงาน 3. ความสามารถของผู้ร่วมงาน 4. ระบบการบริหารงาน 5. บริบททางการเมือง สังคม และวัฒนธรรม
3. ปัจจัยด้าน คุณลักษณะ	1. บุคลิกภาพ 2. ความสามารถ 3. คุณธรรม 4. ความเชี่ยวชาญ 5. การมีวิสัยทัศน์	1. บุคลิกภาพ 2. ความสามารถ 3. คุณธรรม 4. ความเชี่ยวชาญ 5. การมีวิสัยทัศน์

ตาราง 9 (ต่อ)

ปัจจัย	ตัวแปรที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	ตัวแปรที่ปรับแก้ใหม่ หลังการจัดการสนทนากลุ่ม (Focus Group)
4. ปัจจัยด้าน ทักษะการบริหาร แบบมีส่วนร่วม	1. ทักษะการมอบหมายงาน 2. ทักษะมนุษยสัมพันธ์ 3. ทักษะเชิงเทคนิค 4. ทักษะความคิดรวบยอด 5. ทักษะการใช้ข้อมูล สารสนเทศ 6. ทักษะการตัดสินใจ 7. ทักษะการติดตาม และประเมินผล	1. ทักษะการมอบหมายงาน 2. ทักษะมนุษยสัมพันธ์ 3. ทักษะเชิงเทคนิค 4. ทักษะความคิดรวบยอด 5. ทักษะการใช้ข้อมูล สารสนเทศ 6. ทักษะการตัดสินใจ 7. ทักษะการติดตาม และประเมินผล 8. ทักษะการบริหารความขัดแย้ง 9. ทักษะการจัดการความรู้
5. ปัจจัยด้าน ภาวะผู้นำ	1. ภาวะผู้นำแบบสนับสนุน 2. ภาวะผู้นำ แบบการเปลี่ยนแปลง 3. ภาวะผู้นำแบบนักพัฒนา 4. ภาวะผู้นำแบบกำกับดูแล 5. ภาวะผู้นำแบบประชาธิปไตย	1. ภาวะผู้นำแบบสนับสนุน 2. ภาวะผู้นำ แบบการเปลี่ยนแปลง 3. ภาวะผู้นำแบบนักพัฒนา 4. ภาวะผู้นำแบบกำกับดูแล 5. ภาวะผู้นำแบบประชาธิปไตย
6. ประสิทธิภาพในการ บริหารแบบมีส่วนร่วม ของผู้อำนวยการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	1. ความสำเร็จของงาน 2. ความพึงพอใจของผู้ร่วมงาน 3. การยอมรับจากสังคม 4. ความสำเร็จในการผลิตนักเรียน 5. การทำงานเป็นทีม 6. การพัฒนา	1. ความสำเร็จของงาน 2. ความพึงพอใจของผู้ร่วมงาน 3. การยอมรับจากสังคม 4. ความสำเร็จในการผลิตนักเรียน 5. การทำงานเป็นทีม 6. การพัฒนาสถานศึกษา

ตอนที่ 3 ผลการตรวจความสอดคล้องระหว่างรูปแบบเบื้องต้นกับข้อมูล
เชิงประจักษ์ของรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของประสิทธิผลในการบริหารแบบ
มีส่วนร่วม ของผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งขั้นตอนการวิจัยออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านชีวสังคมของผู้ผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ดังตาราง 10 และ 11

ตาราง 10 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านชีวสังคมของผู้ผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตัวแปรสังเกตได้	n	Mean	S.D.
อายุ (X1)	650	49.567	6.132
ฐานะทางเศรษฐกิจ (X5)	650	35028.395	10162.122
ประสบการณ์ในการ ปฏิบัติงานด้านการบริหาร (X7)	650	16.275	7.989

จากตาราง 10 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้อำนวยการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานจำนวน 650 คน โดยมีอายุ เฉลี่ย 49.5 ปี มีฐานะทางเศรษฐกิจ เฉลี่ยรายได้
เดือนละ 35,028.395 บาท และมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านการบริหาร เฉลี่ย 16.2 ปี

ตาราง 11 แสดงร้อยละปัจจัยด้านชีวสังคมของผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตัวแปรสังเกตได้	กลุ่มตัวอย่าง (ลักษณะจำแนก)	n	Percent
เพศ (X2)	หญิง	74	11.40
	ชาย	576	88.60
สถานภาพการสมรส (X3)	โสด	63	9.70
	สมรส	587	90.30
สถานภาพทางวิชาชีพ (X4)	ผู้อำนวยการชำนาญการ	161	24.80
	ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ	421	64.80
	ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ	68	10.40
วุฒิทางการศึกษา (X6)	ต่ำกว่าปริญญาตรี	31	4.80
	ปริญญาตรี	291	44.80
	ปริญญาโท	328	50.40

จากตาราง 11 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 650 คน ประกอบด้วย เพศหญิง จำนวน 74 คน (11.40 %) เพศชาย จำนวน 576 คน (88.60 %) สถานภาพการสมรส โสด จำนวน 63 คน (9.70 %) สมรส จำนวน 587 คน (90.30 %) สถานภาพทางวิชาชีพ ผู้อำนวยการ จำนวน 161 คน (24.80%) ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ จำนวน 421 คน (64.80%) ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ จำนวน 68 คน (10.40 %) วุฒิการศึกษา ต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 31 คน (4.80%) ปริญญาตรี จำนวน 291 คน (44.80%) ปริญญาโท จำนวน 328 (50.40%)

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ลักษณะแจกแจงของตัวแปรสังเกตได้ในแต่ละปัจจัย

ตาราง 12

ตาราง 12 แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าความเบ้ (Skewness) ค่าความโด่ง (Kurtosis)

ตัวแปรสังเกตได้	n	Mean	S.D.	Skewness	Kurtosis
Y1	650	4.2970	.42810	-.893	1.383
Y2	650	4.2948	.43268	-.714	.350
Y3	650	4.4141	.45062	-1.006	1.436
Y4	650	4.3259	.41167	-.731	.699
Y5	650	4.2398	.43089	-.751	.887
Y6	650	4.2774	.40375	-.622	.424
Y7	650	4.3309	.46718	-.799	.714
Y8	650	4.3057	.42326	-.569	.198
Y9	650	4.1796	.41077	-.484	.349
Y10	650	4.1889	.43264	-.469	.247
Y11	650	4.2882	.42113	-.547	.372
Y12	650	4.1068	.42940	-.482	.538
Y13	650	4.2971	.43269	-.592	.086
Y14	650	4.0311	.45755	-.487	.328
Y15	650	4.3125	.43088	-.539	.128
Y16	650	4.1596	.42414	-.459	.739
Y17	650	4.2685	.41720	-.551	.420
Y18	650	4.1811	.46275	-.633	1.177
Y19	650	4.3449	.42800	-.701	.653
Y20	650	4.1176	.38065	-.298	-.098
Y21	650	4.2014	.38524	-.233	-.097
Y22	650	4.2338	.39056	-.284	-.059

ตาราง 12 (ต่อ)

ตัวแปรสังเกตได้	n	Mean	S.D	Skewness	Kurtosis
Y23	650	4.1316	.36229	-.220	.198
Y24	650	4.2585	.39811	-.440	.420
Y25	650	4.2614	.37490	-.452	.436
X1	650	49.5677	6.13253	-.500	-.159
X2	650	.8862	.31787	-2.437	3.952
X3	650	.9031	.29608	.012	5.476
X4	650	1.8569	.57650	1.669	-.155
X5	650	35028.395	10162.122	-.544	9.045
X6	650	2.4569	.58656	-.544	-.638
X7	650	16.2754	7.98995	.396	-.910
X8	650	4.3010	.40708	-.686	.718
X9	650	4.2069	.43807	-.880	1.489
X10	650	4.0910	.41585	-.485	1.048
X11	650	4.2003	.37883	-.567	.781
X12	650	4.2629	.39837	-.876	1.802

จากตาราง 12 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าความเบ้ (Skewness) ค่าความโด่ง (Kurtosis) พบว่า ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แตกต่างกัน โดยค่าเฉลี่ยอยู่ในช่วง .8862 ถึง 35028.3954 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน อยู่ในช่วง .29608 ถึง 10162.1221 โดยตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยและมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมากที่สุด คือ ฐานะทางเศรษฐกิจ (X5)

ตัวแปรที่อยู่ในพิสัย 1 – 5 นั้นเป็นตัวแปรส่วนใหญ่ โดยเรียงลำดับตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 5 ลำดับ ดังนี้ คุณธรรม (Y3) $\bar{X} = 4.414$ ทักษะมนุษยสัมพันธ์ (Y7) $\bar{X} = 4.330$ ความเชี่ยวชาญ (Y8) $\bar{X} = 4.325$ ทักษะเชิงเทคนิค $\bar{X} = 4.305$ และการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของผู้ร่วมงาน (X6) $\bar{X} = 4.301$

อย่างไรก็ตามมีตัวแปรบางตัวที่ให้ค่าพิสัยที่กว้างขวางมาก ได้แก่ อายุ (X1) ฐานะทางเศรษฐกิจ (X5) ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านการบริหาร (X7) จึงทำให้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่สูงมากเมื่อเทียบกับตัวแปรสังเกตได้อื่น

เมื่อพิจารณาดัชนีความเบ้ (Skewness) ค่าความโด่ง (Kurtosis) พบว่า มีค่าอยู่ในช่วง -2.473 ถึง 2.731 และ -.155 ถึง 9.045 ตามลำดับ ซึ่งค่าที่ปรากฏส่วนใหญ่ มีค่าเข้าใกล้ศูนย์ นั้นหมายถึง ข้อมูลจากตัวแปรส่วนใหญ่ มีการแจกแจงข้อมูลที่เข้าใกล้โค้งปกติ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ลักษณะแจกแจงของตัวแปรสังเกตได้ในแต่ละปัจจัย

ตาราง 13 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ ของรูปแบบความสัมพันธ์ทางสถิติของประสิทธิผลในการบริหารแบบมีส่วนร่วมของ

ผู้อำนวยการสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน

ตัวแปร แฝง	CRARAC					SKILL										LEADER					EFFEC				
	Y1	Y2	Y3	Y4	Y5	Y6	Y7	Y8	Y9	Y10	Y11	Y12	Y13	Y14	Y15	Y16	Y17	Y18	Y19	Y20	Y21	Y22	Y23	Y24	Y25
ตัวแปร สังเกต ได้																									
Y1	1.00*																								
Y2	.840**	1.00**																							
Y3	.802**	.744**	1.00**																						
Y4	.817**	.838**	.783**	1.00**																					
Y5	.803**	.813**	.750**	.876**	1.00**																				
Y6	.767**	.734**	.698**	.810**	.792**	1.00**																			
Y7	.828**	.776**	.768**	.805**	.802**	.810**	1.00**																		
Y8	.774**	.762**	.711**	.803**	.813**	.827**	.838**	1.00**																	
Y9	.750**	.752**	.672**	.789**	.819**	.778**	.772**	.828**	1.00**																
Y10	.657**	.715**	.632**	.755**	.744**	.711**	.674**	.755**	.782**	1.00**															
Y11	.711**	.689**	.688**	.771**	.753**	.758**	.740**	.747**	.782**	.728**	1.00**														

ตาราง 13 (ต่อ)

ตัวแปร และ	CHARAC					SKILL										LEADER					EFFECT				
	Y1	Y2	Y3	Y4	Y5	Y6	Y7	Y8	Y9	Y10	Y11	Y12	Y13	Y14	Y15	Y16	Y17	Y18	Y19	Y20	Y21	Y22	Y23	Y24	Y25
ตัวแปร สัมประสิทธิ์																									
Y12	.678**	.715**	.601**	.718**	.725**	.684**	.688**	.745**	.750**	.729**	.723**	1.00**													
Y13	.742**	.696**	.684**	.767**	.755**	.752**	.802**	.784**	.769**	.675**	.800**	.601**	1.00**												
Y14	.657**	.665**	.591**	.712**	.740**	.691**	.703**	.740**	.752**	.730**	.708**	.719**	.708**	1.00**											
Y15	.768**	.739**	.666**	.764**	.764**	.759**	.812**	.793**	.776**	.690**	.767**	.725**	.765**	.717**	1.00**										
Y16	.652**	.686**	.548**	.660**	.684**	.659**	.687**	.697**	.703**	.651**	.678**	.564**	.697**	.706**	.740**	1.00**									
Y17	.694**	.701**	.641**	.755**	.771**	.763**	.735**	.759**	.771**	.718**	.766**	.666**	.751**	.747**	.818**	.783**	1.00**								
Y18	.698**	.707**	.625**	.750**	.734**	.741**	.744**	.723**	.784**	.714**	.770**	.745**	.737**	.762**	.782**	.759**	.833**	1.00**							
Y19	.708**	.673**	.654**	.757**	.729**	.751**	.771**	.784**	.741**	.671**	.766**	.750**	.772**	.863**	.823**	.730**	.834**	.834**	1.00**						
Y20	.594**	.585**	.551**	.658**	.672**	.655**	.656**	.699**	.717**	.625**	.702**	.729**	.674**	.716**	.698**	.697**	.713**	.713**	.703**	1.00**					
Y21	.540**	.533**	.506**	.616**	.630**	.625**	.633**	.665**	.638**	.559**	.536**	.723**	.644**	.651**	.668**	.642**	.697**	.697**	.681**	.737**	1.00**				
Y22	.556**	.575**	.531**	.643**	.618**	.611**	.629**	.659**	.624**	.592**	.664**	.610**	.632**	.657**	.690**	.633**	.693**	.693**	.666**	.769**	.769**	1.00**			
Y23	.523**	.494**	.604**	.607**	.612**	.612**	.595**	.642**	.630**	.569**	.610**	.594**	.613**	.650**	.646**	.630**	.659**	.659**	.641**	.774**	.741**	.764**	1.00**		
Y24	.548**	.552**	.530**	.624**	.564**	.617**	.620**	.632**	.635**	.583**	.619**	.640**	.603**	.636**	.658**	.610**	.657**	.657**	.654**	.663**	.677**	.741**	.738**	1.00**	
Y25	.563**	.557**	.536**	.664**	.636**	.633**	.645**	.665**	.677**	.590**	.640**	.608**	.673**	.649**	.713**	.642**	.693**	.693**	.661**	.743**	.720**	.751**	.763**	.725**	1.00**

ตาราง 13 (ต่อ)

ตัวแปร ต่าง		CRARAC					SKILL					LEADER					EFEC								
		Y1	Y2	Y3	Y4	Y5	Y6	Y7	Y8	Y9	Y10	Y11	Y12	Y13	Y14	Y15	Y16	Y17	Y18	Y19	Y20	Y21	Y22	Y23	Y24
ตัวแปร สังเกตได้																									
x1	.190**	.063*	.218**	.141**	.112**	.197**	.160**	.143**	.118**	.050	.162**	.087	.131**	.114**	.201**	.094*	.187**	.105**	.190**	.124**	.060*	.138**	.085*	.096*	.140**
x2	.098*	.038	.041	.043	.029	.033	.030	.024	.071	.031	.001	.022*	.046	.043	.015	.011	.010	.064	.066	.041	.002	.016	.014	.042	.006
x3	.111**	.111**	.115**	.118**	.131**	.113**	.126**	.115**	.132**	.099*	.171**	.176**	.138**	.097*	.103**	.127**	.132**	.122**	.183**	.138**	.158**	.145**	.183**	.133**	.152**
x4	.001	.004	.002	.023	.025	.025	.014	.016	.021	.021	.044	.003	.015	.049	.001	.042	.029	.004	.037	.026	.008	.004	.025	.026	.016
x5	.075*	.051	.107**	.073	.046	.061**	.057	.035	.072	.033	.089*	.033	.085*	.034	.109**	.048	.026	.050	.091*	.071	.029	.081*	.019	.049	.037
x6	.016	.060	.022	.088**	.063	.035	.016	.000	.039	.052	.041	.020	.082*	.040	.035	.057	.049	.016	.059	.011	.016	.064	.042	.016	.090
x7	.121**	.092	.116**	.093*	.040	.090*	.067	.056	.031	.043	.134**	.088*	.075	.043	.116**	.097	.075	.127**	.141**	.085*	.070	.113**	.075	.102**	.048
x8	.610**	.591**	.524**	.638**	.615**	.657**	.644**	.659**	.672**	.549**	.609**	.550**	.634**	.560**	.607**	.531**	.631**	.632**	.075**	.561**	.560**	.535**	.570**	.560**	.551**
x9	.675*	.666**	.598**	.707**	.659**	.626**	.681**	.653**	.622**	.596**	.608**	.609**	.524**	.592**	.644**	.566**	.632**	.648**	.622**	.555**	.510**	.525**	.503**	.525**	.508**
x10	.495*	.428**	.359**	.482**	.416**	.500**	.486**	.478**	.426**	.445**	.445**	.439**	.460**	.477**	.488**	.409**	.472**	.441**	.449**	.507**	.531**	.467**	.535**	.441**	.461**
x11	.624**	.635**	.578**	.713**	.660**	.661**	.616**	.697**	.698**	.625**	.644**	.642**	.627**	.640**	.669**	.586**	.660**	.653**	.669**	.637**	.576**	.606**	.581**	.602**	.622**
x12	.715**	.690**	.673**	.756**	.678**	.678**	.743**	.702**	.684**	.598**	.644**	.510**	.676**	.621**	.682**	.565**	.660**	.676**	.678**	.577**	.590**	.588**	.579**	.570**	.573**

ตาราง 13 (ต่อ)

ตัวแปรแฝง	BLAC						SITUAT					
	X1	X2	X3	X4	X5	X6	X7	X8	X9	X10	X11	X12
x1	1.00**											
x2	.242**	1.00**										
x3	.283**	.439**	1.00**									
x4	.016	-.022	-.032	1.00**								
x5	.470**	.143**	.112**	.212**	1.00**							
x6	-.189**	-.018	-.019	.089*	-.018	1.00**						
x7	.507**	.238**	.132**	.254**	.407**	-.116**	1.00**					
x8	.144**	.119**	.182**	.013	.091*	.043	.109**	1.00**				
x9	.078*	.086*	.157**	.063	.067	.048	.112**	.638**	1.00**			
x10	.071*	.016	.079*	-.036	.016	.016	.074	.528**	.510**	1.00**		
x11	.146**	.078*	.162**	-.011	.079*	.017	.120**	.669**	.657**	.604**	1.00**	
x12	.122**	.071	.131**	.039	.079*	-.016	.102**	.672**	.720*	.513**	.714**	1.00**

จากตาราง 13 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรสังเกตได้ทั้ง 37 ตัว พบว่าส่วนใหญ่แล้วตัวแปรสังเกตได้เหล่านี้ มีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ในช่วง .102 ถึง .876 แต่ก็มีตัวแปรสังเกตได้บางคู่มีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งได้แก่

ตัวแปรอายุ (X1) คู่กับ ความสามารถ (Y2) ภาวะผู้นำแบบการเปลี่ยนแปลง (Y16)
การทำงานเป็นทีม (Y24)

ตัวแปรเพศชาย (X2) คู่กับ บุคลิกภาพ (Y1) ทักษะการติดตามและประเมินผล (Y12)

ตัวแปรสถานภาพสมรส (X3) คู่กับ ทักษะการใช้ข้อมูล สารสนเทศ (Y10) ทักษะการ
จัดการความรู้ (Y14)

ตัวแปรฐานะทางเศรษฐกิจ (X5) คู่กับ บุคลิกภาพ (Y1) วุฒิทางการศึกษา (Y6) ระบบ
การบริหารงาน (Y11) ทักษะการบริหารความขัดแย้ง (Y13) ภาวะผู้นำแบบประชาธิปไตย (Y19)
การยอมรับจากสังคม (Y22)

ตัวแปรประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านการบริหาร (X7) คู่กับ ทักษะการจัดการความรู้
(Y14) ทักษะการติดตามและประเมินผล (Y12) ความสำเร็จของงาน (Y20)

ตัวแปรการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของผู้ร่วมงาน (X8) คู่กับ ฐานะทางเศรษฐกิจ (X5)

ตัวแปรการติดต่อสื่อสารและประสานงาน (X9) คู่กับ บุคลิกภาพ (Y1) อายุ (X1)
เพศชาย (X2) สถานภาพสมรส (X3) สถานะทางวิชาชีพ (X4)

ตัวแปรระบบการบริหารงาน (X11) คู่กับ เพศชาย (X2) ฐานะทางเศรษฐกิจ (X5)

ตัวแปรบริบททางการเมือง สังคมและวัฒนธรรม (X12) คู่กับ เพศชาย (X2)
ฐานะทางเศรษฐกิจ (X5)

ตัวแปรสังเกตได้บางตัวที่มีความสัมพันธ์เชิงลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่

ตัวแปรวุฒิทางการศึกษา (X6) คู่กับ อายุ (X1)

ตัวแปรประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านการบริหาร คู่กับ วุฒิทางการศึกษา (X6)

ตัวแปรบางคู่มีความสัมพันธ์กันแต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ตัวแปรเหล่านี้ ได้แก่

ตัวแปรอายุ (X1) คู่กับ ทักษะการติดตามและประเมินผล (Y12)

ตัวแปรเพศชาย (X2) คู่กับ ความสามารถ (Y2) คุณธรรม (Y12) ความเชี่ยวชาญ (Y4)

การมีวิสัยทัศน์ (Y5) ทักษะการมอบหมายงาน (Y6) ทักษะมนุษยสัมพันธ์ (Y7) ทักษะเชิงเทคนิค (Y8) ทักษะความคิดรวบยอด (Y9) ทักษะการใช้ข้อมูล สารสนเทศ (Y10) ทักษะการตัดสินใจ (Y11) ภาวะผู้นำแบบสนับสนุน (Y15) ภาวะผู้นำแบบการเปลี่ยนแปลง (Y16) ภาวะผู้นำแบบกำกับดูแล (Y18) ภาวะผู้นำแบบประชาธิปไตย (Y19) ความสำเร็จของงาน (Y20) การยอมรับจากสังคม (Y22) ความสำเร็จในการผลิตนักเรียน (Y23) การทำงานเป็นทีม (Y24) การพัฒนาสถานศึกษา (Y25)

ตัวแปรสถานภาพทางวิชาชีพ (X4) คู่กับ บุคลิกภาพ (Y1) ความสามารถ (Y2) คุณธรรม (Y3) ความเชี่ยวชาญ (Y4) ทักษะการมอบหมายงาน (Y6) ทักษะความคิดรวบยอด (Y9) ทักษะการตัดสินใจ (Y11) ทักษะการติดตามและประเมินผล (Y12) ทักษะการบริหารความขัดแย้ง (Y13) ภาวะผู้นำแบบการเปลี่ยนแปลง (Y16) ภาวะผู้นำแบบกำกับดูแล (Y18) ภาวะผู้นำแบบประชาธิปไตย (Y19) ความสำเร็จของงาน (Y20) การยอมรับจากสังคม (Y22) ความสำเร็จในการผลิตนักเรียน (Y23)

ตัวแปรฐานะทางเศรษฐกิจ (X5) คู่กับ ความสามารถ (Y2) ความเชี่ยวชาญ (Y4) การมีวิสัยทัศน์ (Y5) ทักษะมนุษยสัมพันธ์ (Y7) ทักษะเชิงเทคนิค (Y8) ทักษะความคิดรวบยอด (Y9) ทักษะการใช้ข้อมูล สารสนเทศ (Y10) ทักษะการติดตามและประเมินผล (Y12) ทักษะการจัดการความรู้ (Y14) ภาวะผู้นำแบบการเปลี่ยนแปลง (Y16) ภาวะผู้นำแบบนักพัฒนา (Y17) ภาวะผู้นำแบบกำกับดูแล (Y18) ความสำเร็จในการผลิตนักเรียน (Y23) การทำงานเป็นทีม (Y24) การพัฒนาสถานศึกษา (Y25)

ตัวแปรวุฒิทางการศึกษา (X6) คู่กับ บุคลิกภาพ (Y1) ความสามารถ (Y2) คุณธรรม (Y3) การมีวิสัยทัศน์ (Y5) ทักษะการมอบหมายงาน (Y6)) ทักษะมนุษยสัมพันธ์ (Y7) ทักษะเชิงเทคนิค (Y8) ทักษะความคิดรวบยอด (Y9) ทักษะการใช้ข้อมูลสารสนเทศ (Y10) ทักษะการตัดสินใจ (Y11) ทักษะการติดตามและประเมินผล (Y12) ทักษะการจัดการความรู้ (Y14) ภาวะผู้นำแบบสนับสนุน (Y15) ภาวะผู้นำแบบการเปลี่ยนแปลง (Y16) ภาวะผู้นำแบบนักพัฒนา (Y17) ภาวะผู้นำแบบกำกับดูแล (Y18) ภาวะผู้นำแบบประชาธิปไตย (Y19) ความสำเร็จของงาน (Y20) ความพึงพอใจของผู้ร่วมงาน (Y21) การยอมรับจากสังคม (Y22) ความสำเร็จในการผลิตนักเรียน (Y23) การทำงานเป็นทีม (Y24) การพัฒนาสถานศึกษา (Y25)

ตัวแปรประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านการบริหาร (X7) คู่กับ ความสามารถ (Y2) การมีวิสัยทัศน์ (Y5)) ทักษะมนุษยสัมพันธ์ (Y7) ทักษะเชิงเทคนิค (Y8) ทักษะความคิดรวบยอด (Y9) ทักษะการใช้ข้อมูล สารสนเทศ (Y10) ทักษะการบริหารความขัดแย้ง (Y13) ทักษะการจัดการความรู้ (Y14) ภาวะผู้นำแบบการเปลี่ยนแปลง (Y16) ภาวะผู้นำแบบนักพัฒนา (Y17) ความพึงพอใจของผู้ร่วมงาน (Y21) ความสำเร็จในการผลิตนักเรียน (Y23) การทำงานเป็นทีม (Y24) การพัฒนาสถานศึกษา (Y25)

ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ในแต่ละตัวแปรแฝงมีความสัมพันธ์กันดังนี้

ตัวแปรสังเกตได้ในปัจจัยด้านชีวิตสังคม (BLACK) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ในช่วง -.189 ถึง .507 โดย พบว่า อายุ (X1) กับ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านการบริหาร (X7) มีความสัมพันธ์กันสูงสุด และ พบว่า อายุ (X1) กับวุฒิทางการศึกษา (Y6) มีความสัมพันธ์กันต่ำสุด

ตัวแปรสังเกตได้ในปัจจัยด้านสถานการณ์ (SITUAT) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ในช่วง .074 ถึง .720 โดย พบว่า บริบททางการเมือง สังคมและวัฒนธรรม (X12) กับการติดต่อสื่อสารและประสานงาน (X9) มีความสัมพันธ์กันสูงสุด และความสามารถของผู้ร่วมงาน (X10) กับ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านการบริหาร (X7) มีความสัมพันธ์กันต่ำสุด

ตัวแปรสังเกตได้ในปัจจัยด้านคุณลักษณะ (CHARAC) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ในช่วง -.025 ถึง .876 โดย พบว่า การมีวิสัยทัศน์ (Y5) กับ ความเชี่ยวชาญ (Y4) มีความสัมพันธ์กันสูงสุด และฐานะทางเศรษฐกิจ (X4) กับ การมีวิสัยทัศน์ (Y5) มีความสัมพันธ์กันต่ำสุด

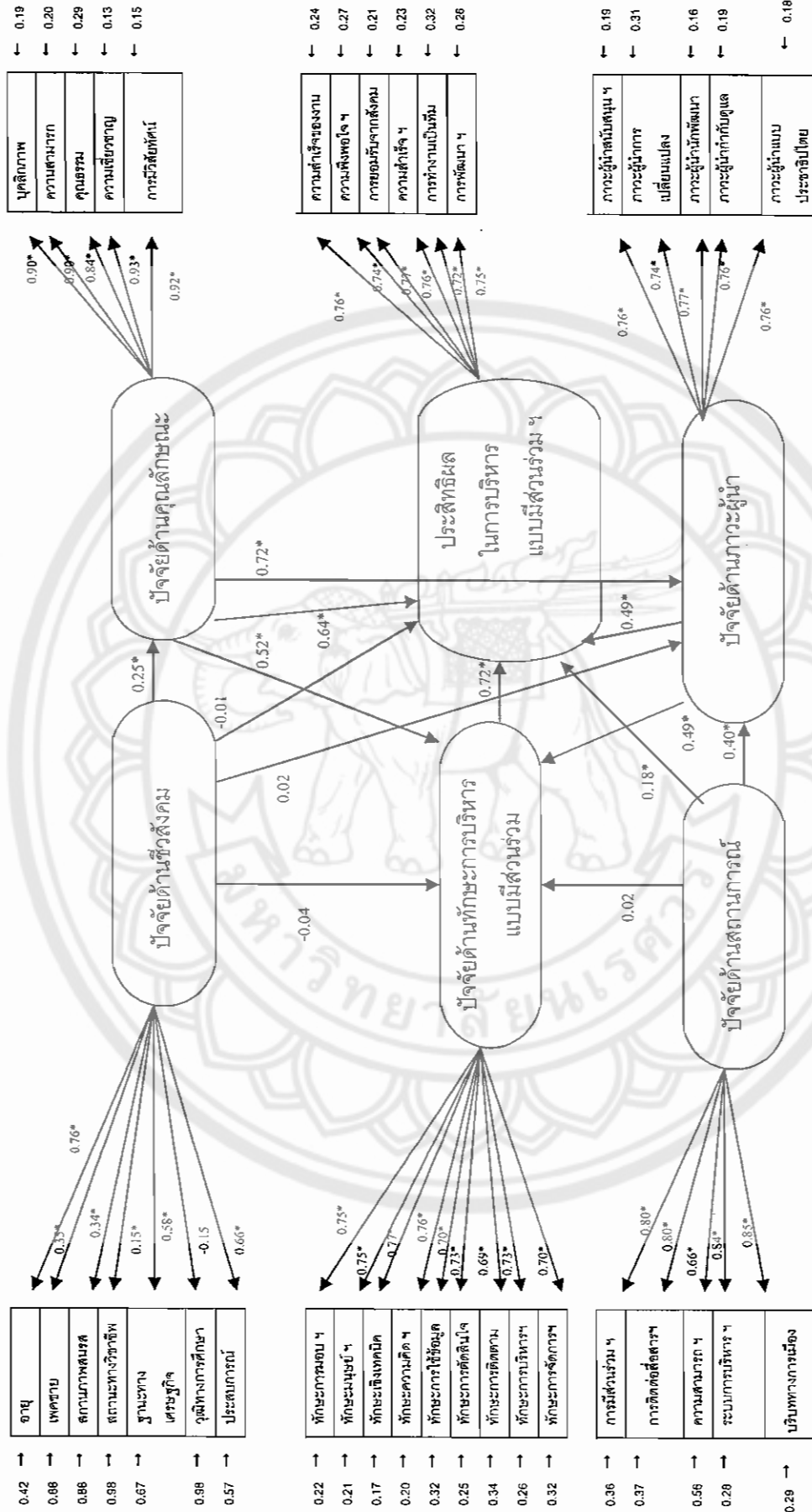
ตัวแปรสังเกตได้ในปัจจัยด้านทักษะการบริหารแบบมีส่วนร่วม (SKILL) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ในช่วง -.049 ถึง .838 โดย พบว่า ทักษะเชิงเทคนิค (Y8) กับทักษะมนุษยสัมพันธ์ (Y7) มีความสัมพันธ์กันสูงสุด และสถานภาพทางวิชาชีพ (X4) กับ ทักษะการจัดการความรู้ (Y14) มีความสัมพันธ์กันต่ำสุด

ตัวแปรสังเกตได้ในปัจจัยด้านภาวะผู้นำ (LEADER) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ในช่วง -.029 ถึง .834 โดย พบว่า ภาวะผู้นำแบบนักพัฒนา (Y17) กับ ภาวะผู้นำแบบประชาธิปไตย (Y19) และ ภาวะผู้นำแบบกำกับดูแล (Y18) กับภาวะผู้นำแบบประชาธิปไตย (Y19) มีความสัมพันธ์กันสูงสุด และภาวะผู้นำแบบนักพัฒนา (Y17) กับ สถานภาพทางวิชาชีพ (X4) มีความสัมพันธ์กันต่ำสุด

ตัวแปรสังเกตได้ในปัจจัยด้านประสิทธิผลในการบริหารแบบมีส่วนร่วม ของผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (EFFEC) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ในช่วง -.036 ถึง .789 โดย พบว่า การยอมรับจากสังคม (Y22) กับ ความพึงพอใจของผู้ร่วมงาน (Y21) มีความสัมพันธ์กันสูงสุด สถานภาพทางวิชาชีพทางวิชาชีพ(X4) กับ การทำงานเป็นทีม (Y24) มีความสัมพันธ์กันต่ำสุด

2.4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นของรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของประสิทธิผลในการบริหารแบบมีส่วนร่วม ของผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระหว่างรูปแบบเชิงสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ รอบที่ 1

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นของรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของประสิทธิผลในการบริหารแบบมีส่วนร่วม ของผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระหว่างรูปแบบเชิงสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ รอบที่ 1 โดยใช้โปรแกรมลิสเรล (LISREL MODEL : Linear Structural Relationship) วิเคราะห์ข้อมูล เพื่อพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้องของรูปแบบ คือ ค่าไค-สแควร์ (χ^2) ระดับองศาอิสระ ค่าไค-สแควร์สัมพันธ์ (χ^2/df) ดัชนีความกลมกลืน (GFI) ดัชนีความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) และดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของเศษเหลือ (RMR) ดังภาพ 14

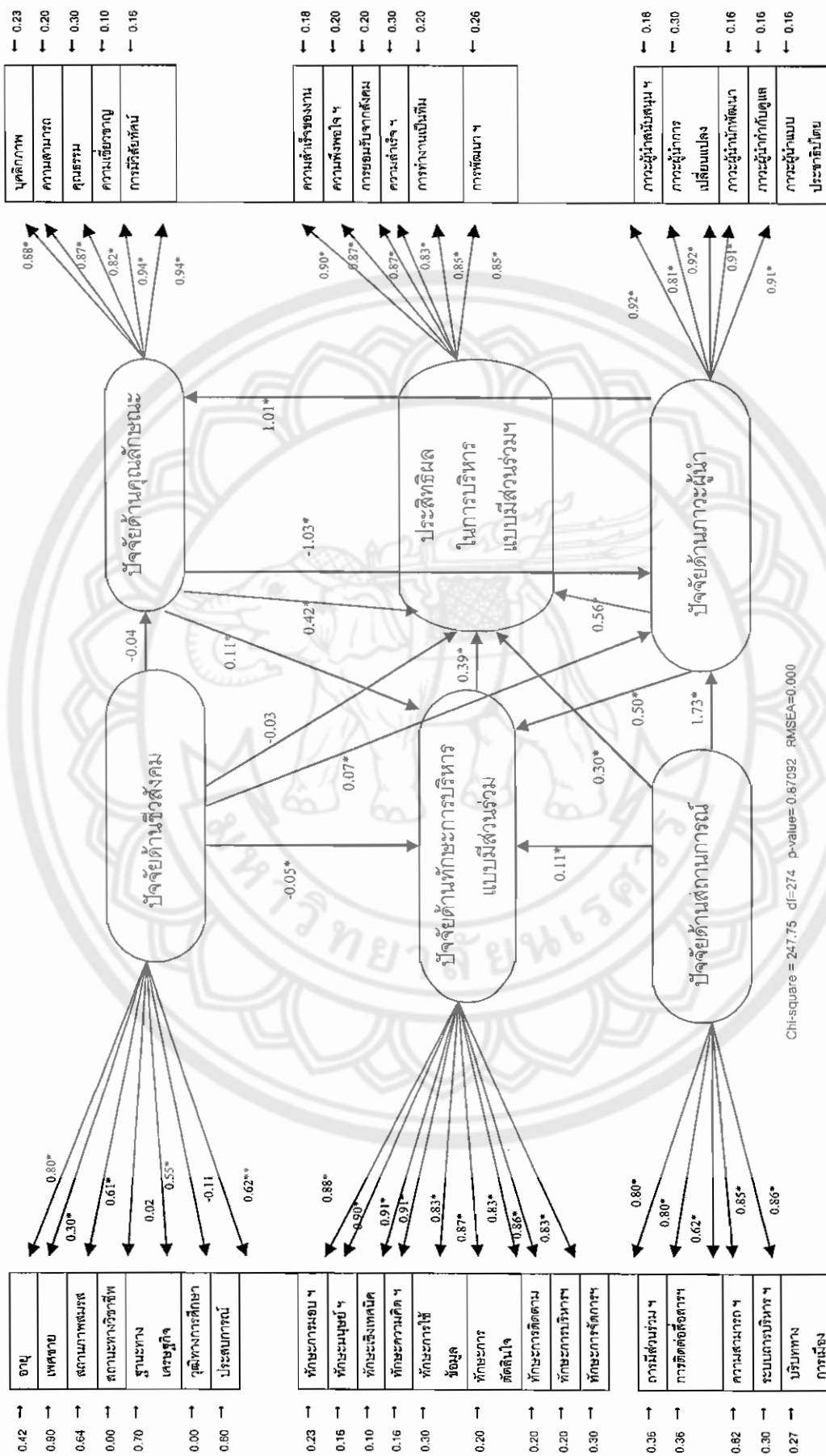

ภาพ 14 แสดงรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้ดำเนินการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน รอบปี 1

จากภาพ 14 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นของรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของประสิทธิผลในการบริหารแบบมีส่วนร่วม ของผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระหว่างรูปแบบเชิงสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ รอบที่ 1 โดยใช้โปรแกรมลิสเรล (LISREL MODEL : Linear Structural Relationship) วิเคราะห์ข้อมูล พบว่า เมื่อพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้องของรูปแบบ คือ ค่าไค-สแควร์ (χ^2) มีค่าเท่ากับ 3033.57 ที่ระดับนัยสำคัญ $p = 0.00$ ระดับองศาอิสระ มีค่าเท่ากับ 615 ค่าไค-สแควร์สัมพันธ์ (χ^2/df) มีค่าเท่ากับ 4.932 ดัชนีความกลมกลืน (GFI) มีค่าเท่ากับ 0.80 ดัชนีความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) มีค่าเท่ากับ 0.77 และดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของเศษเหลือ (RMR) มีค่าเท่ากับแสดงว่าความสอดคล้องมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นหมายความว่ารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของประสิทธิผลในการบริหารแบบมีส่วนร่วม ของผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระหว่างรูปแบบเชิงสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ไม่สอดคล้องกัน

ดังนั้นผู้วิจัยจึงดำเนินการปรับรูปแบบตามค่าดัชนีการปรับรูปแบบ (Modification Indices) ที่มีค่าสูงสุด รวมทั้งพิจารณา EP (Expected Paramet Change) ซึ่งเป็นค่าบอกขนาดและทิศทางของพารามิเตอร์ที่คาดว่าจะเปลี่ยนแปลงหลังการปรับพารามิเตอร์ตัวนั้น ผลการปรับโมเดล รอบที่ 341 ดังนี้

ในภาพรวมของการปรับโมเดล ผู้วิจัยได้เพิ่มการกำหนดเมทริกซ์ความแปรปรวน - ความแปรปรวนร่วมระหว่างความคลาดเคลื่อนต่างๆ ค่าพารามิเตอร์ รวม 341 เส้นโดยได้รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของประสิทธิผลในการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังภาพ 15

ภาพ 15 แสดงรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารแบบมีส่วนร่วม
 รวบรวมของผู้ดำเนินการสถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ รอบที่ 341

จากภาพ 15 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นของรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของประสิทธิผลในการบริหารแบบมีส่วนร่วม ของผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระหว่างรูปแบบเชิงสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ รอบที่ 341 โดยใช้โปรแกรมลิสเรล (LISREL MODEL : Linear Structural Relationship) วิเคราะห์ข้อมูล พบว่า เมื่อพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้องของรูปแบบ คือ ค่าไค-สแควร์ (χ^2) มีค่าเท่ากับ 247.75 ที่ระดับนัยสำคัญ $p = 0.87$ ระดับองศาอิสระ มีค่าเท่ากับ 274 ค่าไค-สแควร์สัมพันธ์ (χ^2/df) มีค่าเท่ากับ 0.904 ดัชนีความกลมกลืน (GFI) มีค่าเท่ากับ 0.98 ดัชนีความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) มีค่าเท่ากับ 0.95 ซึ่งมีค่าเข้าใกล้ 1.00 และดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของเศษเหลือ (RMR) มีค่าเท่ากับ 0.019 ซึ่งมีค่าเข้าใกล้ 0 นั้นแสดงว่ารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของประสิทธิผลในการบริหารแบบมีส่วนร่วม ของผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กับข้อมูลเชิงประจักษ์ มีความสอดคล้องกัน

ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรในรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของประสิทธิผลในการบริหารแบบมีส่วนร่วม ของผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นำเสนอตามรายละเอียดของปัจจัยแต่ละด้าน ดังนี้

ปัจจัยด้านชีวิสังคม (BLACK) พบว่า ตัวแปรแต่ละตัวมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ อายุ (X1) ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านการบริหาร (X7) สถานภาพสมรส (X3) ฐานะทางเศรษฐกิจ (X5) เพศชาย (X2) สถานภาพทางวิชาชีพ (X4) และวุฒิทางการศึกษา (X6) ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย เท่ากับ 0.80, 0.62, 0.61, 0.55, 0.30, 0.02 และ -0.01 ตามลำดับ

ปัจจัยด้านสถานการณ์ (SITUAT) พบว่า ตัวแปรแต่ละตัวมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ บริบททางการเมือง สังคมและวัฒนธรรม (X12) ระบบการบริหาร (X11) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของผู้ร่วมงาน (X8) การติดต่อสื่อสาร และประสานงาน (X9) และความสามารถของผู้ร่วมงาน (X10) ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย เท่ากับ 0.86, 0.85, 0.80, 0.80 และ 0.62 ตามลำดับ

ปัจจัยด้านคุณลักษณะ (CHARAC) พบว่า ตัวแปรแต่ละตัวมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การมีวิสัยทัศน์ (Y5) ความเชี่ยวชาญ (Y4) บุคลิกภาพ (Y1) ความสามารถ (Y2) และคุณธรรม (Y3) ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย เท่ากับ 0.94, 0.94, 0.88, 0.87, และ 0.82 ตามลำดับ

ปัจจัยด้านทักษะการบริหารแบบมีส่วนร่วม (SKILL) พบว่า ตัวแปรแต่ละตัวมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ทักษะความคิดรวบยอด (Y9) ทักษะเชิงเทคนิค (Y8) ทักษะมนุษยสัมพันธ์ (Y7) ทักษะการมอบหมายงาน (Y6) ทักษะการตัดสินใจ (Y11) ทักษะการบริหารความขัดแย้ง (Y13) ทักษะการจัดการความรู้ (Y14) ทักษะการใช้ข้อมูลสารสนเทศ (Y10) และทักษะการติดตามและประเมินผล (Y12) ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย เท่ากับ 0.91, 0.91, 0.90, 0.88, 0.87, 0.86, 0.83, 0.83 และ 0.83 ตามลำดับ

ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ (LEADER) พบว่า ตัวแปรแต่ละตัวมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ภาวะผู้นำแบบสนับสนุน (Y15) ภาวะผู้นำแบบนักพัฒนา (Y17) ภาวะผู้นำแบบกำกับดูแล (Y18) ภาวะผู้นำแบบประชาธิปไตย (Y19) และภาวะผู้นำแบบการเปลี่ยนแปลง (Y16) ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย เท่ากับ 0.92, 0.92, 0.91, 0.91, และ 0.81 ตามลำดับ

ปัจจัยด้านประสิทธิผลในการบริหารแบบมีส่วนร่วม ของผู้อำนวยการสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน (EFFECT) พบว่า ตัวแปรแต่ละตัวมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ความสำเร็จของงาน (Y20) ความพึงพอใจของผู้ร่วมงาน (Y21) การยอมรับจากสังคม (Y22) การทำงานเป็นทีม (Y24) การพัฒนาสถานศึกษา (Y25) และความสำเร็จในการผลิตนักเรียน (Y24) ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย เท่ากับ 0.90, 0.87, 0.87, 0.85, 0.85 และ 0.83 ตามลำดับ

ตาราง 14 แสดงค่าอิทธิพลรวม อิทธิพลทางข้าม อิทธิพลทางตรงของตัวแปรแฝง ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานและค่าสถิติของรูปแบบ

ปัจจัย	CHARAC)			SKILL			LEADER			EFPEC		
	TE	IE	DE	TE	IE	DE	TE	IE	DE	TE	IE	DE
BLACK	0.01 (0.03)	0.05* (0.03)	-0.04 (0.02)	-0.02 (0.02)	0.03 (0.02)	-0.05 (0.01)	0.05* (0.03)	-0.02 (0.03)	0.07* (0.05)	-0.01 (0.03)	0.02 (0.02)	-0.03 (0.02)
SITUAT	0.85* (0.04)	0.85* (0.04)	-	0.89* (0.04)	0.78* (0.04)	0.11* (0.44)	0.84* (0.04)	-0.88* (0.25)	1.73* (0.25)	0.81* (0.04)	0.51* (0.06)	0.30* (0.06)
CHARAC	-0.5 (0.07)	-	-	-	-	-	-0.50* (0.06)	-	1.01* (0.04)	0.48* (0.07)	-	0.42* (0.11)
SKILL	-0.04 (0.07)	-	0.42* (0.04)	-	-	-	0.45* (0.07)	-	-	0.39* (0.19)	-	0.39* (0.19)
LEADER	0.49* (0.07)	-	1.01* (0.04)	-	-	-	-0.51 (0.07)	-	-	0.27* (0.06)	-	0.56* (0.11)

TE = total effect IE = indirect effect DE = direct effect มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 14 พบว่า รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของประสิทธิผลในการบริหารแบบมีส่วนร่วม ของผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีค่าอิทธิพลรวม (TE) อิทธิพลทางอ้อม (IE) อิทธิพลทางตรง (DE) และค่าอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องดังนี้

มีค่าอิทธิพลที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลในการบริหารแบบมีส่วนร่วม ของผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย

อิทธิพลรวม (TE) พบว่า ปัจจัยด้านสถานการณ์ ปัจจัยด้านทักษะการบริหารแบบมีส่วนร่วม ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลในการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีค่าเท่ากับ 0.80, 0.39 และ 0.27 ตามลำดับ

อิทธิพลทางอ้อม (IE) พบว่า ปัจจัยด้านสถานการณ์ ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลในการบริหารแบบมีส่วนร่วม ของผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีค่าเท่ากับ 0.51

อิทธิพลทางตรง (DE) พบว่า ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ ปัจจัยด้านคุณลักษณะปัจจัยด้านทักษะการบริหารแบบมีส่วนร่วม ปัจจัยด้านสถานการณ์ ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลในการบริหารแบบมีส่วนร่วม ของผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 มีค่าเท่ากับ 0.56, 0.42, 0.39, 0.30 อย่างไรก็ตามปัจจัยด้านชีวิตสังคมส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลในการบริหารแบบมีส่วนร่วม ของผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ มีค่าเท่ากับ -0.03

อิทธิพลที่ส่งผลกระทบต่อ ปัจจัยด้านคุณลักษณะ ปัจจัยด้านทักษะการบริหารแบบมีส่วนร่วม และปัจจัยด้านภาวะผู้นำ ประกอบด้วย

ปัจจัยด้านคุณลักษณะ ได้รับอิทธิพลรวม (TE) จากปัจจัยด้านสถานการณ์และปัจจัยด้านภาวะผู้นำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 มีค่าเท่ากับ 0.85 และ 0.49 ตามลำดับ นอกจากนี้ยังได้รับอิทธิพลรวมจาก ปัจจัยด้านชีวิตสังคม อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ มีค่าเท่ากับ 0.01

ปัจจัยด้านคุณลักษณะ ได้รับอิทธิพลทางอ้อม (IE) จากปัจจัยด้านสถานการณ์ปัจจัยด้านชีวิตสังคม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 มีค่าเท่ากับ 0.85 และ 0.05ตามลำดับ

ปัจจัยด้านทักษะการบริหารแบบมีส่วนร่วม ได้รับอิทธิพลทางตรง (DE) จากปัจจัยด้านสถานการณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 มีค่าเท่ากับ 0.89

ปัจจัยด้านทักษะการบริหารแบบมีส่วนร่วม ได้รับอิทธิพลทางอ้อม (IE) จากปัจจัยด้านสถานการณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 มีค่าเท่ากับ 0.78

ปัจจัยด้านทักษะการบริหารแบบมีส่วนร่วม ได้รับอิทธิพลทางตรง (DE) จากปัจจัยด้านสถานการณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 มีค่าเท่ากับ 0.11

ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ ได้รับอิทธิพลรวม (TE) จาก ปัจจัยด้านสถานการณ์ ปัจจัยด้านทักษะการบริหารแบบมีส่วนร่วม และปัจจัยด้านชีวิตสังคม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 มีค่าเท่ากับ 0.84, 0.45 และ 0.05 ตามลำดับ

ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ ได้รับอิทธิพล ได้รับอิทธิพลทางตรง (DE) จากปัจจัยด้านสถานการณ์ ปัจจัยด้านคุณลักษณะ และปัจจัยด้านชีวิตสังคม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีค่าเท่ากับ 1.73, 1.01 และ 0.07 ตามลำดับ